

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA
TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ

UYGULAMA REHBERİ

TEBLİĞ NO : 2026/10
YIL : 2026
ETAP NO : 21

MSI

İÇİNDEKİLER

I- Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak.....	1
II- Tanımlar	1
III-Uygulama Birimleri Görev, Yetki ve Sorumluluklar	3
1- Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları	3
2- İl müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları.....	4
3- İl proje yürütme biriminin görev, yetki ve sorumlulukları	4
IV-Yatırım konuları, Uygulama illeri, Proje tamamlanma süresi ve Başvuru sahiplerinde aranan özellikler	4
2- Proje tamamlanma süresi	5
3-Başvuru Sahiplerinde aranan özellikler ve sorumluluklar.....	5
V-Uygulanacak Hibe Desteği Tutarı, Oranı ve Hibe Desteği Verilecek Gider Kalemleri 7	
1-Hibeye esas proje tutarı ve destekleme oranı.....	7
2- Hibe desteği kapsamındaki proje gider esasları	8
3-Hibe desteği kapsamında karşılanmayacak giderler.....	9
2-Güneş Enerjili Sulama	10
3- Lineer (Doğrusal Hareketli) veya Center Pivot (Dairesel Hareketli) sistemlerde:.....	10
4- Tamburlu sistemlerde:.....	10
5- Akıllı sulama sistemlerinde:.....	11
VI-Başvuru Sahiplerinden İstenecek Başvuru Belgeleri	11
A-1.Başvuru sahibinden istenen belgeler	11
A-2. Faydalanıcıların tedarikçilerden temin edeceği teknik belgeler	12
VII -Başvurular, Değerlendirme ve Değerlendirme Nihai Kararı	13
A-1 Başvuru şekli, yeri ve zamanı.....	13
A-2. Başvuracılara sağlanacak bilgi.....	15
B-1. Başvuruların idari yönden incelenmesi.....	15
B-2. Başvuruların teknik inceleme ve değerlendirilmesi.....	15
C-1. Değerlendirme nihai kararı	15
C-2. Değerlendirme sonuçlarının açıklanması.....	16
VIII-Hibe Sözleşmesi, Uygulama ve Hibe Desteği Ödemesi.....	17
1-Hibe sözleşmesi.....	17

MSI

2-Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.....	17
3-Satın alma usul ve esasları.....	18
4-Hibe desteği ödeme talebi	18
5-Hibe desteği ödemeleri.....	19
6-Programdan sağlanan malların mülkiyeti.....	20
IX-Uygulamaya İlişkin Çeşitli Hükümler	20
A-Çeşitli Hükümler	20
B-1 Panellere İlişkin Teknik Özellikler;.....	22
B-2 İnverter ve DC kontrol Ünitelerine ilişkin teknik özellikler;.....	23
B-3 Sistemin diğer parçalarına ilişkin teknik özellikler	23
B-4. BİLGİ SİSTEMİ	24
B-4.1. Genel Hükümler.....	24
B-4.2. Kullanıcı Roller ve Yetkileri	24
B-4.3. Etap (Dönem) Yönetimi.....	24
B-4.4. Başvuru Süreci.....	25
Adım 1 – Başvurucu Bilgileri.....	25
Adım 2 – Uygunluk Doğrulama	26
Adım 3 – Ek Destek Oranları	26
Adım 4 – Yatırım Detayları.....	26
Adım 5 – Bütçe ve Ekipman.....	26
Adım 6 – Başvuru Soruları	27
Adım 7 – Belge Yükleme	27
Adım 8 – Özet ve Onay	27
B-4.5. Değerlendirme Süreci	27
T1 – Belge Kontrolü	27
T2 – Beyan Kontrolü	27
T3 – Bütçe ve Ekipman Kontrolü.....	27
T4 – Kontrol Soruları.....	27
T5 – Puanlama	28
B-4.6. Başvuru Durumları	28
B-4.7. Veri Giriş Kuralları.....	28
B-4.8. Duyuru ve İletişim	29
B-4.9. Belge Yönetimi	29
B-4.10. Güvenlik ve Erişim	29
B-5 Projelerin Uygunluğu;	30
I-EKLER.....	30

msj

HİBE SÖZLEŞMESİ.....	42
HİBE SÖZLEŞMESİ.....	43
GENEL VE İDARİ HÜKÜMLER.....	43
MADDE 1 – AMAÇ.....	43
MADDE 2 – SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜK TARİHİ VE SÜRESİ	43
MADDE 3 – PROJE’NİN FİNANSMANI	43
MADDE 4 – GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER.....	44
MADDE 5- BİLGİ , BELGE VE TEKNİK RAPOR SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	44
MADDE 6- MALİ MESULİYET.....	45
MADDE 7- ÇIKAR ÇATIŞMASI	45
MADDE 8- TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMİNİN MÜLKİYETİ VE KULLANIMI.....	45
MADDE 9- FAALİYETİN DEĞERLENDİRİLMESİ	46
MADDE 10- SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ	46
MADDE 11- DEVİR	46
MADDE 12- PROJENİN UYGULAMA SÜRESİ, SÜRE UZATIMLARI, MÜCBİR SEBEP	46
MADDE 13- SÖZLEŞMENİN FESHİ.....	47
MADDE 14- TABİ OLUNAN YASA VE ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ	48
MALİ HÜKÜMLER	48
MADDE 15- HİBEYE UYGUN PROJE MALİYETLERİ.....	48
MADDE 16- ÖDEMELER.....	50
MADDE 17- BAKANLIK FİNANSMANININ NİHAİ MİKTARI	50
MADDE 18- ÖDEMENİN GERİ ALINMASI	50
MADDE 19- HABERLEŞME ADRESLERİ	51
MADDE 20- EKLER	51

EKLER DİZİNİ

EK 1 : Dosya Teslim Alma / Dosya İade Belgesi	31
EK 2 : Hibe Başvuru Formu.....	32
EK 3: Başvuru Değerlendirme Kriterleri	33
EK 4: Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemi Bilgi Formu (Her bir parsel için ayrı ayrı ve toplamı içerir icmal hazırlanmalı)	35
EK 5 : Başvuru Listesi	37
EK 6 : Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asil Listesi	38
EK 7: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesi	39
EK 8 : Yedek Listedeki Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Listesi.....	40
EK 9 : Hibe Desteği Başvurusu Reddedilen Başvuru Sahibi Listesi	41
EK 10: Hibe Sözleşmesi.....	42
EK 11 : Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asil Listesinden Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalanıcı Listesi	52
EK 12: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesinden Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalanıcı Listesi.....	53
EK 13 : Hibe Ödemesine Esas Faydalanıcı Listesi	54
EK 14 : Hibe Ödemesine Esas İlçe Detayında İcmal Tablosu.....	55
EK 15 : Satın Alma Teslim Tutanağı.....	56
EK 16: ÖDEME TALEP FORMU.....	57
EK 17 : Alımı Yapılan Tasarruflu Tarımsal Sulama Sisteminin Montajı ve/veya Kontrolüne ait Tespit Tutanağı.....	58
EK 18 : Sulama Projesi Dispozisyonu	60
EK 19 : Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2026/10) ve buna bağlı Uygulama Rehberine ait çalışma takvimi	61
EK 20 : Hisseli Araziler İçin Yapılan Başvurularda Hissedarların Muvafakatı Ve Haklarına Dair Muvafakatname	62
EK 21 : Başvuru Sahibi Tüzel Kişilerin Kamudan Bağımsız Olduklarına Dair Taahhütname.....	63
EK 22 : Başvuru Sahibinin Kamu Görevlileri İle Kamu Kurum Ve Kuruluşları İle Kamu Kaynaklarından Finansman Sağlayan Veya Bağlantısı Olan Gerçek Veya Tüzel Kişilerden Olmadığına Dair Taahhütname	64
EK 23: Başvuru Sahibinin İflas Etmiş, Kısıtlı Veya Malvarlığının Mahkemece İdare Ediliyor Olması, İş Veya Faaliyetlerini Askıya Alınmış Olması, Malvarlığıyla Alakalı Tedbir Kararı Veya Bu Doğrultuda Açılmış Bir Dava Bulunmadığına Dair Taahhütname.....	65
EK 24 : Başvuru Sahibinin Toplulaştırma Alanı İçerisinde Yer Alan Parseli İçin Tescil Sonrası Yer Değişikliği Nedeni İle Hak İddia Etmeyeceğine Dair Taahhütname	66
EK 25 : Başvuru sahibinin ÇKS kaydı için verdiği arazilere ait taahhütname	67

MSI

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL
SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ 2026/10 NOLU TEBLİĞ
2026 YILI (21. ETAP) UYGULAMA REHBERİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

I- Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak

Bu Uygulama Rehberi; 31 Aralık 2025 tarihli 33124 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararına istinaden Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkındaki 2026/10 sayılı Tebliğ kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesinde, uygulama esas ve usullerine ilişkin detayları belirlemek amacıyla, başvuru sahibi, faydalanıcı, tedarikçi ve programın yürütülmesinden sorumlu Bakanlık merkez ve taşra personelinin kullanımı için Tebliğin 27. Maddesine istinaden Genel Müdürlük tarafından hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

II- Tanımlar

Bu Uygulama Rehberinde geçen;

- a) Aynı katkı: Başvurusu yapılan yatırımın tamamının gerçekleştirilmesi için hibeye esas proje tutarı dışında tamamı faydalanıcı tarafından karşılanan/karşılanacak tutarı,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü ,
- ç) Başvuru: Tebliğ kapsamında tasarruflu tarımsal sulama sistemi alımları için yapılan başvuruyu,
- d) Başvuru sahibi: Başvuru yapan gerçek ve tüzel kişileri,
- e) Deney Raporu: Bakanlıkça yetki verilen kurumlar tarafından laboratuvar ve uygulama sahasında kontrol ve deneylere tabi tutulan tasarruflu tarımsal sulama sistemi ve unsurlarının tarım tekniğine ve mevcut standartlara uygunluğunu belgeleyen raporu,
- f) Faydalanıcı: Bu Tebliğ kapsamında proje hazırlayıp başvuruda bulunan ve/veya başvurusu kabul edilerek hibe sözleşmesi imzalayan gerçek ve tüzel kişileri,
- g) Genç girişimci: Başvuru tarihi itibarıyla, 18 yaşını doldurmuş, 41 yaşından gün almamış gerçek kişiyi,
- ğ) Genel Müdürlük: Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü,
- h) Hibe sözleşmesi: Faydalanıcı ile il müdürlüğü arasında imzalanan ve hibeden yararlanma esasları ile tarafların yetki ve sorumluluklarını düzenleyen sözleşmeyi,
- ı) Hibeye esas proje tutarı: Bu Tebliğde belirtilen kriterleri sağlayan ve hibe sözleşmesinde üst sınırı belirlenen hibe desteği verilecek uygun maliyetler toplamını,
- i) İl müdürlüğü: Bakanlık tarım ve orman il müdürlüğünü,

MSI

- j) İl proje yürütme birimi: İl düzeyinde Programın tanıtımından, başvuruların alınmasından, projelerin değerlendirilmesinden ve uygulamasından, ödeme icmal tablolarının veya listelerinin hazırlanmasından, onaylanmasından ve tamamlanan projelerin izlenmesinden sorumlu olan, yapılacak iş ve işlemleri il müdürlüğü adına yürüten, ilgili şube müdürü ve proje kontrol görevlileri ile gerektiğinde il müdürlüğü ve diğer kamu kurumu personelinin valilik oluruyla görevlendirilmesi ile oluşturulan en az üç kişilik birimi,
- k) İzleme Süresi: Nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 2026/10 numaralı tebliğin 8. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yatırım konularında 5 (beş) yıl süreyi,
- l) Kredi Uygunluk Belgesi: 09.10.2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik" esaslarına göre alınmış belgeyi,
- m) Satın alma: Tasarruflu tarımsal sulama sistemi alımlarını,
- n) Mücbir sebep: Taraflardan birinin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesine engel teşkil edebilecek nitelikte olan deprem, yangın, sel gibi doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, savaş, ayaklanma, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi kişilerin önceden öngörebilmelerine olanak bulunmayan ve bu nedenle önüne geçilmesi mümkün olmayan, dış etkiler sonucu meydana gelen, kamu kurum ve kuruluşları tarafından belgelendirilebilen istisnai bir durum veya olayı,
- o) Program: Kırsal Kalkınma Yatırım Programını,
- ö) Proje: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek ve tüzel kişilerin başvuru konusu olan parsele ait tarımsal sulama projesi dispoziyona göre hazırlanmış projeyi,
- p) Proje kontrol görevlisi: Proje kapsamında resmî kontrol yetkisi verilen personeli,
- r) Proje toplam tutarı: Bu Tebliğ kapsamında, hibeye esas proje tutarı ile tamamı faydalanıcı tarafından karşılanan aynı katkı ve referans fiyat farkı tutarlarının toplamını,
- s) Referans fiyat: Uygulama yılı itibarıyla Referans Fiyat Komisyonu tarafından tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik yatırımlar için belirlenen ve Bakanlık internet sitesinde liste halinde yayımlanan fiyatı veya bu listede yer almaması halinde il müdürlükleri tarafından belirlenen fiyatı,
- ş) Referans fiyat farkı: Başvuruda yer alan hibeye esas proje tutarını oluşturan her bir kalemin, o kalem için tespit edilen referans fiyatlardan yüksek olan kısımlarının toplamını,
- t) Referans Fiyat Komisyonu: Referans fiyatları belirlemek için Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak komisyonu,
- u) Resmî kontrol: Kırsal Kalkınma Desteklerine İlişkin Karar, bu Tebliğ ve uygulama rehberi kapsamındaki faaliyetlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun doğrulanması için proje kontrol görevlilerinin, verilen yetki çerçevesinde gerçekleştirdikleri izleme, gözetim, denetim, gerekirse analiz ve benzeri kontrolleri,

- ü) Su kısıtı: 31/12/2024 tarihli ve 32769 sayılı beşinci mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/39)’in 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde belirtilen havzaları,
- v) Sulama projesi: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek ve tüzel kişilerin başvuru konusu olan parsele ait tarımsal sulama projesi dispozisyonuna göre hazırlanmış projeyi,
- y) Tasarruflu tarımsal sulama sistemleri: Bitkilerin normal gelişmeleri için ihtiyaç duydukları su miktarının tabii yağışlarla karşılanamayan kısmının gereken zamanda, miktarda ve kontrollü olarak bitkiye verilmesi amacıyla sulama suyunun kaynaktan alınması, iletilmesi ve dağıtılması için gerekli yapı, araç, makine ve ekipman gibi unsurların bir yada birkaçından oluşan sistemleri,
- z) Tebliğ: 31 Aralık 2025 tarihli 33124 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararına istinaden yürürlüğe giren, 2026/10 sayılı Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin desteklenmesi hakkında Tebliğ,
- aa) Tedarikçi: Bu Tebliğ kapsamında faydalanıcı tarafından yapılacak satın alımlara makine, ekipman ve malzeme sağlayan, faydalanıcı ile uygulama sözleşmesi imzalayan bağımsız kişi ve kuruluşları,
- bb) Uygulama rehberi: Tebliğ kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesinde; uygulama esas ve usullerine ilişkin detayları belirlemek amacıyla, başvuru sahibi, faydalanıcı, tedarikçi ve Programın yürütülmesinden sorumlu Bakanlık merkez ve taşra personelinin kullanımı için Genel Müdürlük tarafından hazırlanan rehberi,
- cc) Uygulama sözleşmesi: Bu Tebliğ kapsamında yapılacak satın almalarda faydalanıcı ile tedarikçi arasında yapılacak akdi,
- dd) Uygulama yılı: 1/1/2026–31/12/2026 tarihleri arasında, Programa ilişkin başvuru ve uygulamanın yapılacağı yılı,
- ee) Veri giriş sistemi: Bakanlık resmi web sayfasında (www.tarimorman.gov.tr) girişlerin yapıldığı sistemi,

ifade eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III-Uygulama Birimleri Görev, Yetki ve Sorumluluklar

1- Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları

- a) Program ile ilgili olarak mevzuat çalışmalarını yürütür, tebliğ ve uygulama rehberini hazırlar ve yayımlanmasını sağlar.
- b) Program kapsamında yıllık yatırım programı ve bütçe teklifi hazırlıkları ile bu tekliflerin Bakanlığın ilgili birimlerine iletilmesi ve kabulü için gerekli çalışmaları yapar.
- c) Program kapsamında il müdürlüğü tarafından onaylanan ödemelerin tahakkuk işlemlerini yapar ve Banka aracılığıyla ödenmek üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderir.
- ç) Program kapsamında yapılacak çalışmaların, idari, mali, hukuki, mühendislik, çevresel ve teknik uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek verir.
- d) Programın etkin bir şekilde yürütülebilmesi için izleme, istatistiki çalışma ve gerektiğinde kontrol işlemlerini yapar veya yaptırır.

MSI

e) Programın yürütülmesinde görevli personele yönelik değerlendirme toplantıları veya eğitim programlarının hazırlanmasını ve düzenlenmesini sağlar.

f) Su tasarrufu sağlayan sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması için ulusal veya uluslararası kuruluşlar, kamu kurumları, Veri tabanına girilen her türlü bilgiden il müdürlükleri sorumludur. İstatistikî açıdan yapılacak çalışmalara esas teşkil etmek üzere il müdürlükleri istenilen bilgileri ivedilikle ve zamanında veri tabanına girerler.

2- İl müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları

a) Program kapsamında yapılacak çalışmaların, idari, mali, mühendislik, çevresel ve teknik uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesini ve il bazında uygulanmasını, izlenmesini, sekreteryasını ve koordinasyonunu sağlar.

b) Başvuruların amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların bu tebliğde, uygulama rehberinde ve hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinin sağlanmasından, uygulamaya yönelik olarak düzenlenecek tüm belgelerin onaylanmasından ve birer suretinin muhafazasından sorumludur. İhtiyaç duyulduğunda Genel Müdürlükçe istenen belgeleri gönderir.

c) Veri giriş sistemine girilen her türlü bilgiden sorumludur. Bu Tebliğ kapsamında yapılacak bütün çalışmalara esas teşkil etmek üzere istenilen bilgileri ivedilikle ve zamanında veri giriş sistemine girer.

ç) Bünyesinde il proje yürütme birimini oluşturur.

3- İl proje yürütme biriminin görev, yetki ve sorumlulukları

a) Başvuru sahiplerine, başvuruların hazırlanması konusunda ihtiyaç duyulduğunda gerekli bilgilendirmeyi yapar.

b) Bu Tebliğ ve uygulama rehberinde yer alan esaslara göre başvuruları inceleyerek değerlendirir, hibe sözleşmelerini düzenler, uygulamaları takip eder, izler, ödeme taleplerini inceleyerek uygun olanları il müdürlüğünün onayından sonra Genel Müdürlüğe gönderir.

c) Başvuruların incelenmesi ve değerlendirilmesinde gerek duyulması halinde bu birime konu ile ilgili teknik personel il müdürlüğü bünyesinden veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilebilir.

ç) Yatırımları beş yıl boyunca yerinde kontrol eder ve bu kontrolü tutanağa bağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV-Yatırım konuları, Uygulama illeri, Proje tamamlanma süresi ve Başvuru sahiplerinde aranan özellikler

1-Yatırım konuları ve uygulama illeri

Bu program kapsamında hibe desteği verilecek tasarruflı tarımsal sulama sistemlerine yönelik 81 ilde uygulanacak yatırım konuları şunlardır:

a)Tarla içi sistemler

- 1) Damla sulama
- 2) Yağmurlama
- 3) Mikro yağmurlama
- 4) Yüzey altı damla sulama

b) Mekanik büyük sistemler

- 1) Center pivot/Lineer sulama sistemleri
- 2) Tamburlu sulama sistemleri

c) Yenilenebilir enerji ve teknoloji odaklı sistemler

- 1) Güneş enerjili sulama (sulama sistemleri+panel)
- 2) Akıllı sulama / otomasyon sistemleri (sensör, kontrol, uzaktan yönetim)

2- Proje tamamlanma süresi

Kabul edilen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibi ile il müdürlüğü arasında hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra, alımı yapılan makine, ekipman ve malzemelerin 75 (yetmiş beş) gün içerisinde tarlada montajının tamamlanmış olması gerekir. Süresi içerisinde faydalanıcılar tarafından başvuru dosyasında yer alan projeye uygun olarak alımı ve tarlada montajı yapılan tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin yerinde tespit işlemleri yapılarak faydalanıcının ödeme talebi tarihi itibarıyla en geç 30 (otuz) gün içerisinde il proje yürütme birimince tutanağa bağlanır.

Süresi içerisinde yatırımcılar tarafından tamamlanmayan veya başvuru dosyasında yer alan projeye uygun olarak alımı ve tarlada montajı gerçekleştirilmeyen tasarruflu tarımsal sulama sistemi için, İl Müdürlüğünce bir tutanak ile tespiti yapılarak hibe sözleşmesi tek taraflı olarak fesih edilir.

3-Başvuru Sahiplerinde aranan özellikler ve sorumluluklar

Başvuru sahipleri Bakanlık Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS)/Tarımsal Üretim Kayıt Sistemine (TÜKAS) kayıtlı olması ve ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 5 (beş) yıl boyunca kayıtlı olma halinin devam etmesi gerekir. Çiftçi kayıt sistemi yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair, 18 Kasım 2023 tarihli ve 32373 sayılı resmi gazetede yayımlanan taahhüt konu araziler için izleme süresi boyunca taahhüt etmesi halinde başvurulabilir. Faydalanıcı tek il için başvuru yapılabilecek olup, bu başvurular birden fazla parsel ve birden fazla yatırım konusunu içerebilir. Birden fazla parsel için yapılacak başvurularda her bir parsel için ayrı ayrı olmak üzere, Tebliğ ve bu Uygulama Rehberinde belirlenen gerekli proje kriterlerini sağlamalı ve su kaynağına ilişkin gerekli izin belgeleri bulunmalıdır. Her parsel için ayrı proje ve keşif hazırlanacak olup, bu keşifler bir icmal ile birleştirilerek başvuru bütçesi oluşturulacaktır. Ancak, sınırları bitişik parseller için, su kaynağı yeterliliği ve diğer koşulları sağlamak şartı ile tek bir proje ve keşif hazırlanabilir.

Başvurular, başvuru yapılan parsellerin bulunduğu Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda tanımlanan kolektif, limited ve anonim şirket şeklinde kurulmuş olan şirketler, ana sözleşmelerinde tarımsal üretim yapabileceklerinin belirtilmesi şartı ile tüzel kişi olarak başvurabilir.

Gerçek kişiler ve yukarıda belirtilen şirketler kendilerine ait veya en az 5 (beş) yıl süreyle noter onaylı kira sözleşmesi sunmaları halinde kiralık araziler için IV-1. maddede yer alan yatırım konularında başvuru yapabilirler. Kiralama süresi projenin izleme süresini kapsamalıdır.

Sulama kooperatifleri, tarımsal kalkınma kooperatifleri, tarım kredi kooperatifleri ve sulama birlikleri ana sözleşmelerinde tarımsal üretim yapabileceklerinin yer alması ve kendilerine ait arazilerde 10 (on) yıl ve üzeri noter onaylı kira sözleşmesi bulunması şartıyla kamu arazilerinde tüzel kişi olarak başvuru yapabilirler. Bu kuruluşlar, başvuruları ile birlikte,

onaylanmış ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmış en son ana sözleşmelerini bildirmek zorundadır.

Ayrıca; IV-1. maddede yer alan (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde, (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde belirtilen yatırım konuları (yüzey altı damla sulama, lineer veya center pivot sulama sistemi, güneş enerjili sulama sistemi ve akıllı sulama sistemi kurulumu) kapsamında yer alan tesislere ilişkin olarak; başvurusuna ait teknik projelendirme esasları ve arazi büyüklüğü uygulama rehberinde belirlenen kriterlere uygun olması halinde başvuru yapılabilir.

Kırsal kalkınma destekleri kapsamında, izleme süresince daha önce bireysel sulamaya ilişkin hibe desteği alınan parsel için başvuru yapılamaz. 2026 yılı öncesi hibe desteği alanlar için o yıla ait Tebliğ ve Uygulama Rehberi doğrultusunda işlem yapılır.

Ancak, parselin bir kısmı için daha önce hibe desteği alınması halinde parselin kalan kısmı için yukarıdaki şartları sağlamak koşulu ile başvuru yapılabilir. Bu durumda daha önce alınan hibe desteğine ilişkin bilgiler ve bu kapsamda alınan malzemeler proje detayında ve boru yerleşim/makine yerleşim planında belirtilerek her iki projenin uyumluluğu denetlenecektir. Toplulaştırma Alanı ilan edilen arazilerde faydalanıcıdan, noter onaylı alınan taahhütname (EK-24) ile başvuru yapılabilir.,

Faydalanıcılar; projelerinin kabul edilmesi halinde, hibeye esas proje tutarının hibe desteği verilecek oran dışında kalan katkı payını ve aynı katkıyı kendi öz kaynaklarından (başka bir kamu kaynağı kullanmadan) temin etmekle yükümlü ve sorumludurlar.

Satın alınan, başvuru dosyasında yer alan projeye uygun olarak yapılması, Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilip belgelendirilmesi ve belgelerin muhafazasından faydalanıcılar sorumludur.

Başvuru yapılan yıl dahil olmak üzere son beş yıllık dönemde yürürlüğe giren T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullanılmasına İlişkin mevzuat ile bu Tebliğin yayımlandığı tarihten sonra aynı konuda yayımlanacak mevzuat kapsamında tasarruflu tarımsal sulama sistemi yatırımı faiz/kâr payı desteğinden yararlananlar faiz/kâr payı desteğine konu olan aynı parsel için hibe başvurusu yapamazlar. Ancak, parselin bir kısmı için daha önce faiz/kâr payı desteği alınması halinde parselin kalan kısmı için bu Tebliğde belirtilen şartları sağlamak koşulu ile başvuru yapılabilir. Ancak bu durumda daha önce alınan kredi desteğine ilişkin, bilgiler ve bu kapsamda alınan malzemeler proje detayında ve boru yerleşim/makine yerleşim planında belirtilerek her iki projenin uyumluluğu gösterilecektir.

Faydalanıcılar, hibe sözleşmesi akdinden sonra, satın almayı bu Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yapar.

Faydalanıcı, hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tasarruflu tarımsal sulama sisteminin mülkiyetini, yerini ve amacını ödemenin yapıldığı tarihten itibaren başvuru yapılan yıl dâhil olmak üzere 8 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yatırım konularında beş yıl süreyle değiştiremez.

Başvuran tüzel kişiler idari ve mali açıdan kamudan bağımsız olmalıdır. Tüzel kişilerin idari ve mali açıdan kamudan bağımsız olduklarına dair taahhütnameyi, gerçek kişilerin ise kamu hizmeti yapmadıklarına dair taahhütnameyi başvuru ekinde sunmaları gerekmektedir. Başvuru sahiplerinin kamudan bağımsız olduğuna dair taahhütname ve SGK Hizmet Döküm Belgesi başvuru ekinde sunulmalıdır.

Hibe desteklemelerinden, kamu görevlileri ile kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kaynaklarından finansman sağlayan veya bağlantısı olan gerçek veya tüzel kişiler yararlanamaz.

Daha önce yürürlüğe konulan destekleme tebliğleri kapsamında hibe sözleşmesi imzalayan faydalanıcılardan mücbir sebep harici yükümlülüklerini yerine getirmemesi sebebiyle son üç yıl içinde sözleşmesi feshedilenler hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

Başvuru sırasında ve sözleşme yapılmadan önce başvuru sahibinin iflas etmiş veya projenin tasfiye halinde olması, başvuru sahibinin kısıtlı veya malvarlığının mahkemece idare ediliyor olması, iş veya faaliyetlerini askıya almış olması, malvarlığıyla alakalı tedbir kararı veya bu doğrultuda açılmış bir dava bulunması hallerinde hibe başvurusu reddedilir.

Faydalanıcının; kamu haklarından mahrum olması veya hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, rüşvet, irtikap, nitelikli zimmet, sahtecilik, ihaleye fesat karıştırma, hileli iflas suçlarının birinden veya 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan ve organize veya örgütlü suçlardan dolayı hüküm giymiş bulunması, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen terör örgütlerine aidiyeti, iltisaklı veya irtibatlı olması veya tutuklu bulunması veya 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerinde düzenlenen suçlardan adli sicil kaydı olması veya 5237 sayılı Kanunun Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler başlıklı Dördüncü Kısımının üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci bölümlerinde yer alan suçların birinden veya ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir suçtan dolayı hakkında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olması halinde hibe başvurusu reddedilir.

Başvuru aşamasında, proje uygulama sırasında ve uygulama sonrası dönemde Kamu İhale Kurumu yasaklılar listesinde olanlar hibe başvurusunda bulunamazlar. Başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin Kamu İhale Kurumu yasaklı listesinde olmadıklarına dair resmi belgeyi başvuru ekinde sunmaları gereklidir.

30/6/2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1) gereğince (Borcu ilgili kurumlarca yapılandırılanlar hariç) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununa göre vadesi geçmiş vergi borcu ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu bulunanlar hibe desteğinden faydalanamaz. Başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin vadesi geçmiş prim/vergi borcu olmadığına dair resmi belgeyi başvuru ekinde sunmaları gereklidir.

Faydalanıcılar, başvurularında 14/9/2023 tarihli ve 32309 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V-Uygulanacak Hibe Desteği Tutarı, Oranı ve Hibe Desteği Verilecek Gider Kalemleri

1-Hibeye esas proje tutarı ve destekleme oranı

Bu Tebliğ kapsamında kabul edilen başvurularda, hibe sözleşmesinde belirlenen hibeye esas proje tutarının, KDV dahil %50’si ile %70’ine kadar değişen oranlarda hibe desteği verilir.

Tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik yatırımlar kapsamında kullanılacak bütçenin en az %20’si kadın ve genç girişimciler tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar için kullanılır. Kadın ve genç girişimcilerden yeterli sayıda uygun başvuru olmaması ve ayrılan bütçenin kullanılmaması halinde ayrılan bu bütçe diğer faydalanıcılar için kullanılır.

Birinci derece tarımsal amaçlı örgütler, kadınlar ve gençler tarafından gerçekleştirilen başvurular öncelikli olarak değerlendirilir.

Konu bazında verilecek hibe oranları şunlardır:

- Tarla içi damla sulama sistemleri için %50.
- Tarla içi yağmurlama sulama sistemleri için %50.
- Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemleri için %60.

- ç) Tarla içi yüzey altı damla sulama için %70.
- d) Center pivot/Lineer sulama sistemleri ve Tamburlu sulama sistemleri için %60.
- e) Güneş enerjili sulama (sulama sistemleri+panel) için %60.
- f) Akıllı sulama/otomasyon sistemleri (sensör, kontrol, uzaktan yönetim) için %70.
- g) Tarımsal açıdan yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı ilan edilen yerlerin olduğunun tespit edildiği havzalarda yapılacak başvurularda tüm konular için %70.

Hibe başvuru formunda belirtilen hibeye esas proje tutarının, başvuru değerlendirme aşamasında tespit edilen referans fiyatlar içinde kalan kısmı, hibe sözleşmesinde hibeye esas proje tutarı olarak belirlenir. Referans fiyatları aşan kısım ise referans fiyat farkı olarak belirlenir ve tamamı faydalanıcı tarafından karşılanır.

Hibeye esas proje tutarı 10.000.000 TL'yi geçemez. Satın alma bedelinin, bu miktarı aşması halinde, aşan kısım faydalanıcı tarafından aynı katkı olarak karşılanır.

Hibe sözleşmesinde belirlenen hibeye esas proje tutarı üst limit niteliğindedir. Hibenin nihai tutarı fiili gerçekleştirmeler sonucunda ortaya çıkar.

Başvuru bütçeleri KDV dahil hazırlanır.

2- Hibe desteği kapsamındaki proje gider esasları

Tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik alım giderleri, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde hibe desteği kapsamında değerlendirilir;

Faydalanıcılar tarafından, Tebliğ kapsamında yapılacak tüm satın almalar, tedarikçilerle yapılacak uygulama sözleşmesi kapsamında yapılır ve hibeye esas proje tutarını oluşturan gider kalemleri, her bir kalem için belirlenmiş olan referans fiyatı ve hibe sözleşmesinde belirtilen tutarı aşamaz. Projede yer alan gider kalemlerinin incelenmesi sonucu, hibe desteği verilen gider kalemleri kapsamında olmaması nedeniyle uygun kabul edilmeyen kalemlerin olması halinde bu kalemler hibeye esas bütçeden çıkarılarak aynı katkı kapsamına alınır, gider kalemlerinin referans fiyatları geçmesi halinde ise referans fiyatın üzerindeki tutar aynı katkı kapsamına alınır. Proje tutarı, hibe sözleşmesi öncesi il proje yürütme biriminin referans fiyat karşılaştırması sonucu uygun bulunduğu miktar, metraj ve birim fiyat üzerinden revize edilir ve hibe sözleşmesi imzalanır.

Yerinde teslim ve montaj giderlerinin satın alma bedeli içinde olacak şekilde fatura düzenlenmesi halinde, toplam tutar hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Yerinde teslim ve montaj giderleri, faturada ayrı kalemler olarak faturalandırılması halinde ise hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

Faydalanıcılara aşağıda yer alan tasarruflu tarımsal sulama sistemleri için belirtilen deneme ve kontrollerin yapılması şartıyla, hibe desteği ödemesi yapılır.

a) Tarla içi yağmurlama, mikro yağmurlama, damla sulama ve yüzey altı damla sulama sistemi kurulması ile güneş enerjili sulama sistemleri kurulması başvuruları kapsamında; güneş paneli, pompa, filtre, kontrol ünitesi, sayaç, vantuz, manometre, ana ve yan dallara ait borular, bağlantı ekipmanı, vanalar, damlatıcı ve yağmurlama ekipmanı gibi sadece tarla içinde kullanılan malzemelerin başvuruya ait parsellerde sisteminin çalıştırılması, eksiksiz montaj kontrollerinin yapılması ve tespit tutanaklarının düzenlenmesi.

b) Center pivot, lineer ve tamburlu sistem yağmurlama sulama makinelerinin; yerinde (başvuruya ait parsellerde) çalıştırılıp, kontrollerinin yapılması ve tespit tutanaklarının düzenlenmesi.

c) Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması başvuruları kapsamında; güneş paneli, pompa, filtre, kontrol ünitesi, ana ve yan dallara ait borular, bağlantı ekipmanı, vanalar, damlatıcı ve yağmurlama ekipmanı gibi sadece tarla içinde kullanılan malzemelerin başvuruya ait

parsellerde sisteminin çalıştırılması, eksiksiz montaj kontrollerinin yapılması ve tespit tutanaklarının düzenlenmesi.

ç) Akıllı sulama sistemleri kurulması başvuruları kapsamında; sensörler, tam otomatik fitreler, karıştırıcı gübre tankları, debi kontrollü gübreleme pompaları, solenoid vanalar, meteoroloji istasyonları ve kontrol sistemleri gibi sadece tarla içinde kullanılan malzemelerin başvuruya ait parsellerde sisteminin çalıştırılması, eksiksiz montaj kontrollerinin yapılması ve tespit tutanaklarının düzenlenmesi.

Faydalanıcılar tarafından sürekli çalıştırılan veya düzenli ya da dönüşümlü olarak işe alınmış kişiler ile kamu çalışanları ve kamu kurumları tedarikçi olamaz.

Başvuru sahipleri, başvuru dosyasında yer alan projelerinde kullanılacak malzemelere ait teknik şartnameyi ihtiyaç duydukları malzeme cinsine ve kalitesine göre belirler. Bu kapsamda, başvurularda belirtilecek satın alım tutarlarını oluşturan birim fiyatlar teknik şartname çerçevesinde piyasa fiyat araştırmalarına dayandırılmalı ve keşifleri ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

Başvurularda belirtilecek gider kalemlerine ait tutarlar piyasa fiyat araştırmalarına dayandırılır ve keşifleri ayrıntılı olarak belirtilir. Başvuru sahiplerince hazırlanan projede sunulan birim fiyatlar; başvuru süresi sona erdikten sonra açıklanan referans fiyatlara göre hibe sözleşmesine bağlanır. Satın alma tutarları ve malzeme miktarları hibe sözleşmesi süresince artırılamaz.

Ancak uygulamada gerçekleşen ve fatura edilen fiyatlar hibe sözleşmesi birim fiyatlarından düşük ise ödemede bu fiyatlar dikkate alınır.

Sözleşmenin gerçekleştirilmesi sırasında olabilecek değişiklikler projenin hibeye esas tutarının % 5 ini geçmeyecek şekilde olmak kaydıyla, tesisin teknik ve ekonomik olarak çalışmasını engellemeyecek ve proje bütünlüğünü bozmayacak şekilde olmalıdır.

Başvuru kapsamında satın alınması planlanan makine, ekipman ve malzeme ile ilgili teknik bilgiler, şartname şeklinde düzenlenerek başvuru ekinde sunulur.

Faydalanıcıların talepleri, İl Müdürlüğünün uygun görüşüne istinaden; Genel Müdürlüğün uygun görmesi halinde projelere ilişkin satın alımlar Genel Müdürlükçe merkezi olarak yapılabilir.

Bu şekilde Genel Müdürlükçe yapılacak merkezi alımlarda tarlada montajı yapılan tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin yerinde tespit işlemleri yapılarak, il proje yürütme birimince tutanağa bağlanır. Tespit işleminden sonra faydalanıcının hibe desteği dışındaki ödemesi gereken tutar ve varsa aynı katkı miktarının yatırıldığına dair makbuzu il proje yürütme birimine ibraz eder. İl yürütme birimi hibe ödemesine esas idari işlemlerin uygunluğunu Genel Müdürlüğe bildirir. Genel Müdürlükçe hibe ödemesi yükleniciye yapılır.

Hibeye esas proje tutarının hibe desteği kısmı, kamu kaynakları kullanılarak karşılandığı için faydalanıcılar tarafından sağlanması gereken katkı payının finansmanında hiçbir şekilde kamu kaynakları kullanılamaz.

Başvuru sahipleri, karşılamaları gereken aynı katkıyı, kamu tarafından sübvans edilen krediler hariç olmak üzere diğer kredi türlerini kullanarak karşılayabilirler.

3-Hibe desteği kapsamında karşılanmayacak giderler

1-Hibe desteği verilmeyecek olan giderler şunlardır:

- a) Her türlü borç ödemeleri,
- b) Faizler,
- c) Başka bir kamu kaynağından finanse edilen harcama ve giderler,
- ç) Kur farkı giderleri,
- d) Makine ve ekipman kira bedelleri,
- e) Nakliye giderleri,
- f) Bankacılık giderleri,

MSI

- g) Denetim giderleri,
- ğ) İade alınan veya alınacak tüm vergiler,
- h) İkinci el/kullanılmış makine, ekipman ve malzeme giderleri,
- ı) Eğitim giderleri,
- i) Üretim tarihi, başvuru yapılan yıl dahil olmak üzere son 2 (iki) yıldan önce olan tasarruflu tarımsal sulama sistemleri unsurlarının alım giderleri,
- j) Faturası olmayan ve başvuru tarihinden önce veya sözleşmede belirtilen proje tamamlanma tarihinden sonra faturalanmış giderler
- k) Uygulama rehberinde belirtilen ve faydalanıcıların tedarikçilerden temin edeceği teknik belgeler içinde yer alan belgelerden eksiği bulunan satın alma giderleri,
- l) Tarlaya montajı yapılmayan ve/veya eksik teslim edilen tasarruflu tarımsal sulama sistemi giderleri.
- m) Proje hazırlama giderleri.

Tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik satın almalarda, bent gibi su alma yapısı inşası, yeni kuyu açılması, enerji nakil hattı, depolama tesisi gibi yapım işleri ve su kaynağından sulama alanına kadar sadece iletim hattı yapılması hibe desteği kapsamı dışındadır. Hibe başvurularında, tarla içi sulama sistemi ile su kaynağından sulama alanına kadar olan su iletim hattı birlikte projelendirildiği durumlarda, su iletim hattı maliyeti toplam maliyetin %20'sini aşamaz, aşması halinde artan kısım faydalanıcı tarafından aynı katkı olarak karşılanır.

Su iletim hattına ait maliyetin % 20 dahilinde olan kısmı ve bu oranı aşan kısmı ayrı ayrı keşiflendirilerek, toplam proje keşfi ekinde verilmelidir. Birden fazla parselde başvuru yapıldığı durumlarda bitişik parseller için % 20 şartı birlikte aranmalıdır. Birbirinden bağımsız parsellerde proje yapıldığı durumlarda ise her bir parsel için iletim hattı maliyetlerinin % 20 şartı ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

2-Güneş Enerjili Sulama

Güneş enerjili sulama sistemi kurulmasına ilişkin başvurularda, sulama projesinin yanında güneş enerjisi kurulumuna ilişkin proje de sunulmalıdır.

3- Lineer (Doğrusal Hareketli) veya Center Pivot (Dairesel Hareketli) sistemlerde:

a) Başvuru yapılacak parsel içerisinde, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü (projelendirilen parsel alanı) 20 da. ve üzerinde olmalıdır. Birden fazla parselde başvuru yapıldığı durumlarda, bitişik parseller tek parsel gibi değerlendirilmeli, birbirinden bağımsız parsellerde başvuru yapıldığı durumlarda ise her bir parsel için 20 dekar şartı ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Proje için belgelenen su kaynağı, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü için yeterli miktarda olmalıdır.

b) Sistemin çalışacağı kısımda, seçilen parselin kısa kenar uzunluğu proje hesaplamaları için seçilen makineye ait öngörülen modelin kataloğunda belirtilen minimum ıslatma genişliğinden az olamaz. Buna ilişkin katalog aslı veya il müdürlüğü tarafından onaylanmış fotokopisi proje ekinde sunulmalıdır.

c) Center Pivot Sistemlerin çalışacağı kısımda, seçilen parselin En / Boy oranı 1 / 1,5 'den fazla olamaz. Bu durumda aynı yatırım konusu içindeki diğer makine ile taşınan hareketli yağmurlama sulama sistemlerine başvuru yapılabilir.

4- Tamburlu sistemlerde:

a) Başvuru yapılacak parsel içerisinde, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü (projelendirilen parsel alanı) tamburda bulunan PE ana boru çapı ve uzunluğu da dikkate alınarak en küçük parsel 20 dekardan daha az olamaz. Bir veya birden fazla parsel için yapılan başvurularda, toplam proje alanının her bir 250 dekarlık kısmı için tek bir tamburlu sulama makinası için başvuru yapılabilir. Proje için belgelenen su kaynağı, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü için yeterli miktarda olmalıdır.

msl

b) Seçilen parselin kısa kenar uzunluğu proje hesaplamaları için seçilen makineye ait öngörülen modelin katalogunda belirtilen minimum ıslatma genişliğinden az olamaz. Buna ilişkin katalog aslı veya il müdürlüğü tarafından onaylanmış fotokopisi proje ekinde sunulmalıdır.

5- Akıllı sulama sistemlerinde:

Başvuru yapılacak parsel içerisinde, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü (projelendirilen parsel alanı) 50 da. ve üzerinde olmalıdır. Birden fazla parselde başvuru yapıldığı durumlarda, bitişik parseller tek parsel gibi değerlendirilmeli, birbirinden bağımsız parsellerde başvuru yapıldığı durumlarda ise her bir parsel için 50 dekar şartı ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Proje için belgelenen su kaynağı, sistemin çalışacağı arazi büyüklüğü için yeterli miktarda olmalıdır.

Ayrıca; yukarıdaki tüm makine ile taşınan hareketli yağmurlama sulama sistemlerinde (Lineer sistem, Center Pivot sistem ve Tamburlu sistem) geçerli olmak üzere, başvuru yapılacak parsel içerisinde sistemin çalışacağı arazide (projelendirilen parsel alanı), bu makineler için kataloglarında belirlenen üst limiti geçmemek şartı ile toprak işlemeli tarım yapılan alanlarda % 12 'nin üzerinde, toprak işlemez tarım yapılan alanlarda % 18 'in üzerinde eğim olmamalıdır. Buna ilişkin katalogun aslı veya il müdürlüğü tarafından onaylanmış fotokopisi proje ekinde yer almalıdır.

ALTINCI BÖLÜM

VI.-Başvuru Sahiplerinden İstenecek Başvuru Belgeleri

A-1.Başvuru sahibinden istenen belgeler

1-**Hibe başvuru formu** (EK-2); Tebliğ ve uygulama rehberi hükümlerine göre uygun olarak doldurulmuş belge.

2-**Sulama projesi** (EK-18) ' de yer alan dispozisyona göre hazırlanmış proje.

3-**Tasarruflu tarımsal sulama sistemi bilgi formu** (EK-4).

4-**Başvuru sahibine ait ÇKS/ TÜKAS' a kayıtlı olduğuna dair belge.**

5-**Teknik şartname;** Başvuru kapsamında alımı yapılacak, tasarruflu tarımsal sulama sistemine ilişkin olarak marka model belirtilmeden ürünün tüm özelliklerini gösteren teknik şartname başvuru sahipleri tarafından hazırlanarak başvuru evrakları içinde sunulacaktır. (Sulama sistemlerinde kullanılan boru ve boru ek parçaları için teknik şartname olarak, boru cinsi, boru çapı (Ø), basınç sınıfı (PN), et kalınlığı (mm/mil.), damlatıcı debisi (L/h), damlatıcı aralığı (cm) gibi bilgilerden gerekli olanlar belirtilecektir.) IV-1. Madde b bendinde yer alan (1) ve (2) alt bendinde ve c bendinin (1) alt bendinde belirtilen yatırım konuları kapsamında yer alan makine ile taşınan hareketli yağmurlama sulama sistemlerine (Lineer sistem, Center Pivot sistem, Tamburlu sistem ve Güneş Enerjili Sulama) ilişkin olarak kataloglardan edinilen bilgileri içeren teknik şartname.

6-**Nüfus cüzdanı fotokopisi;** Gerçek kişi veya Tüzel kişilik adına yetkilendirilen kişiye ait olan belge.

7-**Yetkili kurul kararı;** Tüzel kişiliğin başvurusu için alınan karar

8-**İmza sirküleri;** Tüzel kişiliklerde yetkilendirilen kişiye ait.

9-**Varsa;** Genç Çiftçi / İyi Tarım Uygulayıcısı / Organik Tarım Müteşebbisi olduğuna dair Sertifika sureti / Şehit ve Gazilerin 1. derece yakını veya Gazi olduğunu gösteren belge.

10-**Toprak fiziksel analiz raporu;** Bünye Sınıfı, Tarla Kapasitesi, Solma Noktası, Hacim Ağırlığı, İnfiltrasyon Hızı/ hidrolik iletkenlik bilgilerini içeren rapor.

11-**Sulama suyu analiz raporu.**

12-Su Kaynağı "**Kullanım izin / Tahsis belgesi**" veya "**Yeraltı suyu kullanma belgesi**".

13-**Muvafakatname;** Hisseli arazi başvuruları için.

14-**Ticaret sicil gazetesi;** Tüzel kişilik başvuruları için, kuruluş ana sözleşmesinde tarımsal faaliyette bulunabileceğine dair ifadeyi içeren gazete.

15-**Başvuruda verilecek taahhütnameler**

a) Güneş Enerjili Sulama Sistemleri başvuruları için projenin tamamlanmasından sonra hibe desteği kapsamında tesis edilen güneş enerjisi üreten sistemden elektrik şebekesine bağlantı yapılmayacağına dair taahhütname,

b) Mikro yağmurlama ve yüzey altı sulama sistemi için başvuru aşamasında yatırımın gerçekleştirileceği alanda, henüz bağ/meyve bahçesi tesis edilmemiş ise en geç ödeme talebi tarihi itibarıyla bağ/meyve bahçesinin tesis edileceğine dair taahhütname,

c) Başvuru sahibinin başvurusunun kabul edilmesi halinde, proje kapsamında satın alacağı uygun teknik özelliklere sahip malzemeleri, uygun belgelere sahip tedarikçilerden temin edeceğine ve bu belgelerin tamamını ödeme talebi ile birlikte vereceğine dair taahhütname.

ç) Sebze üretimi için tarla içi mikro yağmurlama sistemleri başvurularında, sebze üretimine uygun proje yapıldığına ve projenin gerçekleştirilmesinden sonra sebze üretimi yapılacağına dair taahhütname.

d) Hisseli araziler için yapılan başvurularda hissedarların muvafakatine dair taahhütname.

16- Arazi tahsisine dair resmi belge onaylı Sureti; Arazi Mülkiyeti "tahsisli" başvurular için.

17- Noter onaylı kira sözleşmesi; Arazi kiralayarak yapılacak başvurular için, arazi kiralama belgesinin noter onaylı sureti,

18)- Adli sicil kaydı;

Başvuru sahibi gerçek kişi ise kendisi,

Başvuru sahibi anonim şirket ise yönetim kurulu üyeleri

Başvuru sahibi limited şirket ise şirketi temsil ve ilzama yetkili kişiler

Başvuru sahibi limited şirket ve şirketi temsil ve ilzama yetkili kişi yok ise şirket ortakları

Başvuru sahibi kollektif şirket ise şirket ortakları adına istenilecektir.

Faydalanıcının kamu haklarından mahrum olması, hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, rüşvet, irtikap, nitelikli zimmet, sahtecilik, hileli iflas suçu işlemiş olması, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olması, tutuklu bulunması, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırması, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suçlardan kesin hüküm ve/veya idari bir karar olması veya ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir suçtan dolayı kesinleşmiş mahkûmiyeti olması hallerinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan ve organize veya örgütlü suçlardan dolayı hükümlü bulunanlar ve Türk Ceza Kanunu'nun 102'nci, 103'üncü ve 104'üncü maddelerinde düzenlenen suçlardan adli sicil kaydı olanlar hibe başvurusunda bulunamaz.

19- Projeyi hazırlayan yetkiliden istenecek belgeler;

a) Sulama projesini hazırlayan yetkili Ziraat Mühendisine ait onaylı diploma sureti veya e-devlet sisteminden alınmış mezuniyet belgesi,

b) Başvuruya esas projeler, 18/12/1991 tarihli ve 91/2526 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük hükümlerine göre yetkili ziraat mühendisleri tarafından hazırlanır..

c) İlgili odaya kayıtlı olduğunu gösterir belge.

A-2. Faydalanıcıların tedarikçilerden temin edeceği teknik belgeler

Başvuru kapsamında alımı yapılacak, tasarruflı tarımsal sulama sistemine ilişkin olarak aşağıda yer alan belgelerin yatırım konusuna göre belirtilen hususlar çerçevesinde yatırımcılar tarafından ödeme talebi ile birlikte verilmesi gerekmektedir.

1-Üretici firmanın ürün hakkında vereceği firma garanti belgesi.

2-TSE Hizmet Yeri Yeterlilik Belgesi (Center pivot, tamburlu, lineer sistem yağmurlama ve Güneş enerjili sulama yatırım konusu başvuruları için)

3-Kredi uygunluk belgesi veya deney raporu: Güneş enerjili sulama sistemleri başvurularında panel, invertör ve elektrik üretimi ile ilgili diğer parçalar hariç olmak üzere; damla sulama, yüzey altı damla sulama, yağmurlama sulama, mikro yağmurlama sulama sistemleri için alınacak; boru, pompa, filtre, gübre tankı ve yağmurlama başlıkları ile Center

pivot, tamburlu veya lineer sistem yağmurlama sulama yatırım konusu başvuruları için gereklidir.

4-Faydalancının proje kapsamında alımını yaptığı tasarruflu tarımsal sulama sisteminin, başvuru dosyası ile birlikte verdiği teknik şartnameye uygunluğunu gösteren katalog veya üretici firmalardan temin edeceği teknik özellikleri içerir belgeler.

5-Türkçe Bakım ve Kullanma Kılavuzu (Sulama sistemlerinde kullanılan boru ve boru ek parçaları için istenmeyecektir.)

6-CE Belgesi (Tedarikçiler hareketli parça içeren ürünlerinde CE işaretinin şartlarını karşılamak ve ürünlerine ilişirmek zorundadır. Ürüne ait uygunluk beyanı dosyası ve teknik dosya gerek görülmesi halinde istenebilecektir.)

YEDİNCİ BÖLÜM

VII -Başvurular, Değerlendirme ve Değerlendirme Nihai Kararı

A-1 Başvuru şekli, yeri ve zamanı

Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemleri hibe başvuruları Bakanlık internet adresi veri giriş sistemi üzerinden elektronik ortamda alınır, bu durumda fiziki evraklara ihtiyaç duyulmaz.

Başvurular, IV-1. maddede yer alan tasarruflu tarımsal sulama sistemi alımlarını gerçekleştirmek amacıyla, bu uygulama rehberinde yer alan başvuru formu (EK-2) ve eklerine uygun olarak hazırlanır. Birden fazla parsel için başvuru yapılacaksa her bir parsel için başvuru formu ayrı ayrı düzenlenir tek proje dosyası olarak sunulur. Başvurular süresi içerisinde veri tabanı üzerinden kayıt altına alınarak yapılır.

Başvuru dosyası içerisinde yer alan belgeler:

Teslim Alma Belgesi (Ek 1)

Ek 1 de yer alan tüm belgeler dosyada yer almalıdır.

Aşağıdaki belgeler veri tabanına yüklenecektir.

Teslim Alma Belgesi (EK-1)

Hibe başvuru formu (EK -2)

Sulama Projesi Dispozisyonuna uygun (EK-18)

Tasarruflu tarımsal sulama sistemi bilgi formu (EK- 4)

Bakanlık Kayıt Sistemi Belgesi

Toprak Fiziksel Analiz Raporu

Sulama Suyu Analiz Raporu

Su Kaynağı Kullanım İzin/Tahsis Belgesi veya Yeraltı Suyu Kullanım Belgesi

Başvuru için su kaynağı çeşidine göre alınması gerekli izin belgeleri ve bu belgelere ilişkin şartlar (birden fazla parsel için başvuru yapılacaksa her bir parsel için bu şartlar sağlanarak belgelenmelidir);

a) Yerüstü su kaynakları için ilgili kurumdan alınacak “su kaynağı kullanım izni/tahsis belgesi”,

b) Keson kuyular hariç olmak üzere Yeraltı su kaynakları için ilgili kurumdan alınacak “yeraltı suyu kullanma belgesi”,

c) 20/7/1961 tarihli ve 5/1465 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yeraltı başvurularına hibe desteği verilmez. Ancak kiralanan arazi içinde arazi sahibi adına yeraltı suyu kullanma belgesi olan kuyu mevcut ise kullanımı kabul edilir. Satın alınan arazilerde bulunan kuyular için yapılacak başvurularda, arazinin yeni sahibi adına yeraltı suyu kullanma belgesi alınması gerekir.

ç) Su kaynağı keson kuyu olan başvurularda kuyu ruhsatı şartı aranmayacaktır. Jeoloji mühendisi ve il proje yürütme birimi elamanlarınca kuyuya ait debinin tespit edilerek tutanağa bağlanması yeterli olacaktır.

d) Yerüstü su kaynakları için su kaynağı kullanım izni / tahsis belgesi veya yeraltı su kaynakları için yeraltı suyu kullanma belgesinde uygun görülen debilerle, keson kuyularda ölçülerek tespit edilen debiler, sulama projelerinde hesaplama sonucunda bulunan sezonluk toplam sulama suyu ihtiyacını karşılayacak miktarda olmalıdır. Söz konusu debileri karşılamayan sulama projeleri uygun görülmecektir.

e) Sulama birlikleri veya sulama kooperatifleri tarafından işletilen toplu tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinde yer alan hidrantların birden fazla çiftçiye tahsis edilmesi halinde, sulama birliği veya sulama kooperatifinden su kullanım izin belgesi alınması şartıyla aynı hidrant için birden fazla başvuru yapılabilir. Alınacak su kullanım izin belgesinde su tahsisi yapılan parselin, parsel numarası, su alınan hidrantın numarası ve projeye esas tahsis edilecek debi miktarı belirtilmelidir. Ancak, tahsis edilen debilerin toplamı, her bir hidrant için toplu tasarruflu tarımsal sulama sisteminin projesinde belirtilen debinin üzerinde olması durumunda bu belgeler uygun görülmez. Sulama kooperatifleri ve sulama birliklerine ait açık kanal sulama sistemlerinden su tahsis edilmesi durumunda ise sulama kooperatifi veya sulama birliğinden alınacak su kullanım izin belgesinde su tahsisi yapılan parselin, parsel numarası, söz konusu parselin sulama şebekesinde yer aldığı ve su alınan kanalının numarası, çeşidi (ana kanal, tersiyer, sekonder vb.) ve projeye esas tahsis edilecek debi miktarı belirtilmelidir. Ancak, kanal çeşidine göre bu kanaldan tahsis edilen debilerin toplamı, her bir kanal için toplu tasarruflu tarımsal sulama sisteminin projesinde belirtilen debinin üzerinde olması durumunda bu belgeler uygun görülmez.

Başvuru sahipleri tek bir il için başvuru yapabilir. Bu başvurular birden fazla parsel ve birden fazla yatırım konusu içerebilir. Farklı parseller için yapılacak başvurularda, bu Tebliğ ve uygulama rehberinde belirlenen gerekli proje kriterlerinin sağlanmış ve su kaynağına ilişkin gerekli izin belgelerinin her bir parsel için alınmış olması gerekir. Her parsel için ayrı proje ve keşfi hazırlanır ve bu keşifler bir icmal ile birleştirilerek başvuru bütçesi oluşturulur. Ancak bitişik parseller için tek proje hazırlanıp başvuru yapılabilir. Başvurular, başvuru yapılan parsellerin bulunduğu ilde yapılır.

Tarım arazileri üzerinde yapılacak güneş enerjisi sistemleri içeren projeler için, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında alınan izin belgesi, başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenir. Uygulama rehberinde belirtilen istisnalar hariç, yapılacak başvurularda yatırım yeri izinlendirmeye tabi değil ise izin gerektirmediğine dair il müdürlüğünden alınan yazının başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi zorunludur.

Uygulama Rehberi kapsamında yapılacak başvurular; Bakanlıkça belirtilen tarihte başlayıp 30 (otuz) gün sürecektir. Bu süre içinde başvuru sahipleri veya noterden vekalet verdiği kişi tarafından başvurular, Bakanlık resmi web sayfası (www.tarimorman.gov.tr) üzerinden başvuru yapılır. İdare tarafından sistem üzerinden başvuru yapılamadığının bildirilmesi durumunda, Uygulama Rehberinde formatı ve içeriği belirlenen ve faydalanıcı tarafından imzalanan dosya teslim alma/dosya iade belgesi (EK-1) başvuru esnasında iki nüsha olarak dosya ile birlikte verilir.

İdare tarafından sistem üzerinden başvuru yapılamadığının bildirilmesi durumunda; Dosyayı teslim alan başvuru kabul personeli tarafından yapılan, başvuru sahibinin statüsüne göre belgelerin “var/yok” kontrolünde; başvuru belgelerinin eksiksiz olması durumunda, başvuruya

ait bilgiler veri tabanına girilir. Başvuruya ait bilgiler veri tabanına yüklenerek başvuru numarası alınır.

Başvuru sahibi ve başvuru kabul personeli tarafından imzalanan ve başvuru tarihini içeren dosya teslim alma/dosya iade belgesine (EK-1) başvuru numarası verilir ve "Dosya iade" kısmının üstü çizilerek bir nüshası başvuru sahibine teslim edilir. Başvuru belgelerinin eksik olması durumunda başvuru kabul edilmeyerek, başvuru sahibi ve başvuru kabul personeli tarafından imzalanan ve başvuru tarihini içeren dosya teslim alma/dosya iade belgesine (EK-1) başvuru numarası verilmez ve "Dosya teslim alma" kısmının üstü çizilir ve dosya iade belgesinin bir nüshası başvuru sahibine verilerek başvuru dosyası iade edilir. Başvuru sahibi tarafından eksik belgeler tamamlanarak başvuru süresi içinde yeniden başvuru yapılabilecektir. Başvuru Belgesinde yer alan belgelerin mevcudiyeti, bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez. Başvuru son gününün tatil gününe denk gelmesi halinde, takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar başvuru yapılabilir.

Başvuru süresi tamamlandıktan sonra İl Müdürlüğünce hazırlanacak, ilin bütününe içeren ve veri tabanında oluşturulan Başvuru Listesi EK-5 – [TABLO-1] Bakanlığa gönderilir.

A-2. Başvuracılara sağlanacak bilgi

Tebliğ kapsamında başvuru yapacaklar, başvuru konusunda il proje yürütme birimlerine müracaat ederek ihtiyaç duyulan bilgileri edinebilirler.

İl proje yürütme birimlerince verilecek bilgiler, başvuru hazırlanmasında karşılaşılabilecek sorulara cevap vermekle sınırlıdır. Bu bilgi, başvurunun kabul edilmesi konusunda bir taahhüt niteliği taşımaz.

İl proje yürütme birimlerinin, başvuru sahiplerine başvuru dosyası hazırlama yükümlülüğü yoktur.

Başvuru sahipleri, uygulama rehberi ve içinde yer alan başvuru formları ile bilgilendirici dokümanları il müdürlüğü veya Genel Müdürlük internet sayfasından temin ederler.

İl müdürlükleri tarafından düzenlenecek çalıştay, bilgilendirme toplantıları veya internet sayfası vasıtasıyla ilgililere bilgi aktarılabilir.

B-1. Başvuruların idari yönden incelenmesi

Başvurunun idari yönden incelenmesi il proje yürütme birimi tarafından yapılır. Gerektiğinde bu birime konu ile ilgili ilave personel il müdürlüğünce görevlendirilebilir.

Başvurular sistem üzerinden yapılır. İdare tarafından sistem üzerinden başvuru yapılamadığının bildirilmesi durumunda, İl müdürlükleri öncelikli olarak başvuru evraklarını, başvuru sahibinin Tebliğin 10 uncu maddesinde belirtilen niteliklere sahip olup olmadığı yönünden inceler. Teslim alma belgesinde (EK-1) yer alan belgelerin var olması, bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez. Başvuru evraklarının içeriklerinin uygunluk kontrollerinde, uygunluk kriterlerini sağlamayan hususlar olması halinde bir tutanağa bağlanarak başvuru reddedilir.

B-2. Başvuruların teknik inceleme ve değerlendirilmesi

İl proje yürütme birimi tarafından, başvuru ekinde yer alan ve formatı uygulama rehberinde bulunan sulama projesinin teknik açıdan değerlendirilmesi ve incelemesinde, başvuru sahibi tarafından alımı talep edilen tasarruflu tarımsal sulama sisteminin su kaynağı, arazi koşulları ve tarımsal üretim planlanması ile üretim desenine uygunluğu ve teknik özellikleri incelenir. Gerektiğinde bu birime konu ile ilgili teknik personel il müdürlüğü bünyesinden veya diğer kamu kurumlarından görevlendirilebilir.

Başvuru evraklarının teknik açıdan incelenmesi ve değerlendirilmesinde uygunluk kriterlerini sağlamayan hususlar ve eksik başvurular olması halinde sistem üzerinden reddedilir; il proje yürütme birimi gerekli gördüğü durumlarda ret gerekçesini bir tutanağa bağlayabilir.

C-1. Değerlendirme nihai kararı

Bu Tebliğ kapsamında kabul edilen başvurularda, hibe sözleşmesinde belirlenen hibeye esas proje tutarının, KDV dahil %50'si ile %70'ine kadar değişen oranlarda hibe desteği verilir.

Tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik yatırımlar kapsamında kullanılacak bütçenin en az %20'si kadın ve genç girişimciler tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar için kullanılır. Kadın ve genç girişimcilerden yeterli sayıda uygun başvuru olmaması ve ayrılan bütçenin kullanılmaması durumunda ayrılan bu bütçe diğer faydalanıcılar için kullanılır.

Birinci derece tarımsal amaçlı örgütler, kadınlar ve gençler tarafından gerçekleştirilen başvurular öncelikli olarak değerlendirilir.

Tarımsal açıdan yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı ilan edilen olduğunun tespit edildiği havzalarda yapılacak başvurularda tüm konular için %70,

Program kapsamında başvuruların yapıldığı her il için Genel Müdürlük tarafından tahsis edilen ödenek miktarı kadar başvuruya hibe desteği sağlanır, değerlendirme nihai kararı söz konusu ödenek esas alınarak verilir. İllere tahsis edilecek ödenek tutarı, belirtilen kriterler ve tarımsal üretim planlanması dikkate alınarak başvuru sayısı ve talep edilen hibe miktarına göre bütçe imkânları çerçevesinde belirlenir.

IV-1. maddede yer alan c bendinin (1) ve (2) alt bentlerinde belirtilen yatırım konularına, a bendinin (1), (2), (3), (4) alt bendi ve b bendinin (1) ve (2) alt bentlerinde belirtilen yatırım konularına aynı parselde birlikte başvurulmadığı durumlarda bütçe önceliği IV-1madde a bendinin (1), (2), (3), (4) alt bendi ve b bendinin (1) ve (2) alt bentlerinde belirtilen yatırım konularındadır. Her il için Genel Müdürlük tarafından tahsis edilen ödenek öncelikle IV-1.maddede yer alan a. Bendinin (1), (2), (3), (4) alt bendi ve b bendinin (1) ve (2) alt bentlerinde belirtilen yatırım konularına tahsis edilecek, arta kalması durumunda ise IV-1.maddede yer alan c bendinin (1) ve (2) alt bentlerinde belirtilen yatırım konularına tahsis edilecektir.

Başvuruların, idari, teknik ve ekonomik açılardan incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda uygun görülen başvurular için veri tabanından proje numarası alınır. Uygun görülen başvurulara ait hibe tutarının, illere tahsis edilmiş ödenek tutarını geçmemesi durumunda uygun görülen başvurular için asil başvuru sahibi listesi EK-6 – [TABLO-2] hazırlanır. uygun görülen başvurulara ait hibe tutarının, illere tahsis edilmiş ödenek tutarından fazla olması durumunda ise, güncel uygulama rehberinde formatı ve içeriği verilen başvuru değerlendirme kriterleri tablosu (EK-3) düzenlenerek puanlama yapılır. Yapılan puanlama sonuçlarına göre asil EK-6 – [TABLO-2] ve yedek EK-7 – [TABLO-2a] başvuru sahibi listeleri hazırlanır. Hazırlanan bu listeler il müdürlüğünün teklifi Genel Müdürlüğün onayı ile kesinleşir.

C-2. Değerlendirme sonuçlarının açıklanması

Son başvuru tarihi mesai bitimine kadar teslim edilen başvurular en fazla 30 (otuz) gün içerisinde il proje yürütme birimi tarafından incelenerek değerlendirilir. Değerlendirme kriterlerine ve ödenek durumuna göre asil EK-6 – [TABLO-2], reddedilen EK-9– [TABLO-2c] ve yeterli ödenek tahsis edilememesi halinde yedek EK-7 – [TABLO-2a] başvuru sahipleri listeleri hazırlanarak onaya sunulur, onay süresi 5 günü geçemez. Onaylanan asil EK-6 – [TABLO-2] ve varsa yedek EK-7 – [TABLO-2a] başvuru sahibi listeleri 5 (beş) gün süresince il müdürlüğü internet sitesinde ve duyuru panolarında ilan edilir. onaylanan asil ve yedek başvuru sahipleri ile reddedilen başvuru sahiplerine ayrıca yazılı tebligat yapılmaz.

Asil listedeki EK-6 – [TABLO-2] başvuru sahiplerinden değerlendirme sonuçlarının yayınlanmasının son gününden itibaren 10 (on) gün içerisinde hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahiplerinin yerine, varsa yedek EK-7 – [TABLO-2a] listeden puan sıralamasına göre uygun sayıda başvuru sahibi belirlenerek, yedek listeden hibe desteği almaya hak kazanan başvuru sahibi listesi EK-8 – [TABLO-2b] oluşturulur. Oluşturulan liste il müdürlüğü internet sitesinde ve duyuru panolarında 5 (beş) gün süresince ilan edilir, bu başvuru sahiplerine ayrıca yazılı tebligat yapılmaz.

İl Müdürlüğünce hazırlanacak, ilin bütününe içeren ve veri tabanında oluşturulan asil EK6 – [TABLO-2], reddedilen EK-9– [TABLO-2c] ve yeterli ödenek tahsis edilememesi durumunda yedek EK-7 – [TABLO-2a] başvuru sahibi listelerinin birer sureti Bakanlığa gönderilir.

MSI

SEKİZİNCİ BÖLÜM

VIII-Hibe Sözleşmesi, Uygulama ve Hibe Desteği Ödemesi

1-Hibe sözleşmesi

Asil listedeki EK-6 – [TABLO-2] başvuru sahipleri, değerlendirme sonuçları il müdürlüğü internet sitesinde ve duyuru panolarında yayımlanmasının son gününden itibaren 10 (on) gün içinde il müdürlüğü ile hibe sözleşmesi imzalamak zorundadır. Bu süre hiçbir şekilde uzatılamaz. Hibe sözleşmesinin imzalanacağı son günün tatil gününe denk gelmesi halinde, takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar hibe sözleşmesi imzalanabilir. Hibe sözleşmesi, il müdürlüğü ile başvuru sahipleri veya noterden vekalet verdiği kişi arasında akdedilir. Hibe sözleşmesi (EK-10) içerik ve formatı, Genel Müdürlük tarafından Tebliğ çerçevesinde hazırlanan bu uygulama rehberinde yer alır.

Yedek listeden hibe desteği almaya hak kazanan başvuru sahipleri EK-8– [TABLO-2b], yedek liste değerlendirme sonuçlarının yayımlanmasından itibaren 10 (on) gün içerisinde il müdürlüğü ile hibe sözleşmesi imzalamak zorundadır. Hibe sözleşmesinin imzalanacağı son günün tatil gününe denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar hibe sözleşmesi imzalanabilir.

Hibe sözleşmesi, il müdürlüğü ile faydalanıcı arasında iki adet olarak akdedilir. Taraflarca imzalanmış hibe sözleşmesinin bir adedi il müdürlüğü, bir adedi de faydalanıcı tarafından muhafaza edilir.

Süresi içerisinde hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahipleri hibe desteğinden yararlandırılmazlar.

Gerçek kişilerin başvurularında başvuru sahibinin, hibe sözleşmesini imzalamadan önce veya sözleşme imzalandıktan sonra vefat etmesi halinde, yasal mirasçılarının talep etmesi durumunda başvuru koşullarının sağlanması koşulu ile hibe başvurusu veya hibe sözleşmesi tadil edilerek uygulamalara devam edilir.

Tadil edilen hibe sözleşmesine ilişkin bilgiler veri tabanına girilir ve taraflarca imzalanan hibe sözleşmesinin güncellenen sayfaları tarayıcıdan geçirilerek veri tabanındaki ilgili kısma eklenir. Söz konusu güncellenmenin yapılmasının gerektiği hallerde öncelikle Genel Müdürlüğün ilgili birimine resmi yazı ile bilgi verilmesi gerekmektedir.

Başvuru sahibinin başvuruda belirlediği hibeye esas satın alım tutarının, sözleşmede yer alacak referans fiyat farkı tutarı ve hibeye esas satın alma tutarı miktarları, başvuru süresinin bitiminden sonra Bakanlık ve/veya Genel Müdürlük resmi internet sitesinde yayınlanan referans fiyat listeleri yardımıyla belirlenir. Sözleşmede yer alacak hibeye esas satın alım tutarı üst limitleri ifade eder ve bu tutarın tespitinde kullanılan fiyatlar referans fiyatın üzerinde olamaz. Referans fiyat listesinde olmayan veya metraj gerektiren tasarruflu tarımsal sulama sisteminin hibe sözleşme değerini belirlemede il proje yürütme birimi yetkilidir.

İl müdürlüğü tarafından veri tabanında oluşturulan, asil listeden hibe sözleşmesi imzalayan faydalanıcıların listesi EK-6 – [TABLO-2] ve varsa yedek listeden hibe sözleşmesi imzalayan faydalanıcıların listesinin EK-12 – [TABLO-3a] bir sureti Genel Müdürlüğe gönderilir.

2-Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi

Faydalanıcı, Tebliğ, Uygulama Rehberi ve hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak hareket etmediği takdirde, il müdürlüğü hibe sözleşmesini fesih eder. Fesih işleminin gerçekleşmesi için, feshe neden olan ve faydalanıcı tarafından ihlal edilen hususlar belirtilerek hibe sözleşmesinin ilgili maddesine göre sözleşmenin tek taraflı feshine ilişkin sözleşme makamı olan İl Müdüründen “Fesih Onayı” alınır. Daha sonra fesih gerekçeleri ile birlikte alınan bu fesih onayı faydalanıcıya tebliğ edilerek fesih işlemi tamamlanır. Sözleşmenin feshine ilişkin bilgiler veri tabanına girilir.

Hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak hareket etmediği için hibe sözleşmesi fesih edilen faydalanıcılar, hibe sözleşmesi hükümlerine göre **3 (üç) yıl** süreyle tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin desteklenmesi kapsamında hibe desteğinden yararlanamaz.

3-Satın alma usul ve esasları

Faydalanıcılar, yatırımın uygulamasında yapacakları her türlü satın alımını başvuruda belirlediği ve ekinde verdiği teknik şartnameye uygun olarak yapar. Güneş enerjili sulama sistemlerinde enerji üretimine ilişkin parçalarla ilgili teknik şartname bu uygulama rehberinin çeşitli hükümler başlığı altında belirtilen teknik özelliklere uygun olmalıdır.

İl proje yürütme birimi onayı olmaksızın başvuruya ait proje unsurları değiştirilemez. Ancak, başvuruya ait proje unsurlarında teknik bir gerekçe ile değişiklik yapılması gerektiği halde; proje tamamlanma süresi içinde faydalanıcı bu durumu gösteren belgeler ve dilekçe ile il müdürlüğüne başvurur. İl proje yürütme birimi 10 (on) gün içerisinde değişiklik talebini inceler, değişikliğin uygun görülmesi halinde, hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas proje tutarı ile bu tutara ilişkin sözleşme ekindeki malzeme miktarını aşmaması ve puanlamayı etkilememesi kaydıyla faydalanıcı ile il müdürlüğü arasında hibe sözleşmesi ek metni düzenlenerek değişiklik yapılabilir.

Referans fiyat listesinde yer alan sınırlamalar dikkate alınmak şartı ile, Referans fiyat listesinde bulunmayan veya metraj gerektiren tasarruflu tarımsal sulama sistemi için, fiyat tespitlerini il proje yürütme birimi bir rapora bağlayarak hazırlar. Fatura kalemlerinin veya bedelinin referans fiyattan fazla olması durumunda, sadece referans fiyatın belirlenen hibe oranı üzerinden hibe desteği ödenir. Ancak, tasarruflu tarımsal sulama sisteminin hibeye esas yatırım tutarı referans fiyatın altında olduğunda satın almada gerçekleşen fiyat üzerinden kesilen fatura kalemlerinin veya bedelinin KDV dahil belirlenen hibe oranında destek sağlanır.

Ödeme talebi ile birlikte ibraz edilmesi gereken fatura tutarı, en az gerçekleşen satın alma tutarı kadar olmalıdır. Faturada, malzeme birim fiyatlarının referans fiyatlardan yüksek olması halinde, referans fiyatlar, düşük olması halinde ise faturada belirtilen fiyatlar ödemede dikkate alınır.

Faydalanıcı, satın aldığı tasarruflu tarımsal sulama sisteminin, başvuru yaptığı parselde montajının tamamlanmasından sonra alıma ait faturayı kestirir ve bu uygulama rehberinde örneği yer alan Satın Alma Tutanağını (EK-15) düzenletir.

Satın alma kapsamında faydalanıcılarla yapılacak uygulama sözleşmeleri ve bunlara ait ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Tedarikçilerle yapılacak uygulama sözleşmelerinde fiyatların artırılamayacağı belirtilir.

Satın alınacak yağmurlama sulama makineleri, tasarruflu tarımsal sulama sistemi unsurlarına (pompa, filtre, gübre tankı) ait, model, üretim yılı, şase ve seri numarası gövdeye işlenmiş ve görülebilecek bir yerde olmalıdır.

4-Hibe desteği ödeme talebi

Faydalanıcılar, satın almalara ait fiili gerçekleştirmelerden sonra ödeme taleplerini, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş fatura ve uygulama rehberinde yer alan ödeme talep formu (EK-16) ekinde istenilen belgeler ile birlikte satın almayı takiben on gün içerisinde, son gününün tatil gününe denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar, il müdürlüğüne teslim eder.

Yatırımcı tarafından sunulan belgeler tam ve uygun değilse, tespit edilen eksiklikleri bildiren bir yazı ekinde ödeme talebi iade edilir. Faydalanıcılar belirtilen eksiklikleri tamamladıktan sonra süresi içinde tekrar ödeme talebinde bulunabilir.

Kabul edilen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibi ile il müdürlüğü arasında hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra, **IV-1. Maddesinde** belirtilen yatırım konularında 75

(yetmiş beş) gün içerisinde alımı yapılan malzemelerin tarlada montajının tamamlanmış olması gerekir. Fatura tarihinin bu süreyi aşması ve/veya ödeme talebinin süresi içinde yapılmaması durumunda il müdürlüğüne hibe sözleşmesi feshedilir. Hibe sözleşmesinde belirtilen durum ve mücbir sebepler haricinde hibe sözleşmesine ilişkin süre uzatımı ve askıya alma söz konusu değildir.

Faydalanıcı tarafından verilen ödeme talebi ve eklerinin uygun görülmesi halinde, kopyaların aslına uygunluğu onaylanır ve aslı faydalanıcıya iade edilir. İl proje yürütme birimi, faydalanıcının ödeme talebi tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde 5488 sayılı Tarım Kanunu ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerine göre tasarruflu tarımsal sulama sisteminin başvuruya ait parselde montaj kontrollerini yaparak tespit tutanaklarını (EK-17) düzenler. Tutanakta, alınan tasarruflu tarımsal sulama sisteminin Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesindeki hususlara uygun olup olmadığı, teknik özelliklere, sunulan projeye ve faturaya uyumlu olup olmadığı belirtilir. Faturada mutlaka yazılı olması gereken şase ve seri numarası tespit tutanağında teyit edilmelidir. Tespit tutanağı (EK-17) düzenlendikten sonra ödeme talebine ilişkin gerekli bilgiler veri tabanına girilerek, ödeme icmaline dahil edilir. Ödeme talebi formu, tespit tutanağı (ekindeki malzeme listesi dahil) ve fatura görüntüleri sisteme yüklenmelidir.

Hibe sözleşmesine uygun olarak satın alma yapılan ve tespit işlemleri tamamlanan faydalanıcının ödeme taleplerine ait veriler il müdürlüklerindeki yetkili kişilerce veri giriş sistemine girilir. İl müdürlüğü tarafından, veri tabanından alınan ödemeye esas faydalanıcı listesi EK-13 – [TABLO-4] iki nüsha, ilçe detayında icmal tablosu EK-14 – [TABLO-5] ise bir nüsha şeklinde düzenlenir. Düzenlenen ödemeye esas faydalanıcı listesi EK-13 – [TABLO-4] bir nüshası Genel Müdürlüğe gönderilir, bir nüshası da il müdürlüğünde muhafaza edilir. Onay sorumluluğu il müdürlüklerine ait olan ödemeye esas faydalanıcı listesi EK-13 – [TABLO-4], Genel Müdürlüğün ilgili birimlerince ödemesi yapılmak üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilir ve ödeme tutarı Banka aracılığı ile faydalanıcının hesabına aktarılır.

İl müdürlükleri, ödeme işleminden sonra faydalanıcıların Banka bilgilerinde ve ödenecek rakamda hata tespit ederse, yetkili kişilerce "hata düzeltme" başlığı altında doğru bilgiler, uygulama yılı itibarıyla ödemelerin son ayı olan aralık ayının en geç yirmisine kadar Genel Müdürlüğe tablo halinde gönderilir. Genel Müdürlük bu hata düzeltmelerini tek liste halinde ödeme yapan Bankaya yazı ile bildirir.

5-Hibe desteği ödemeleri

Ödemeler bütçe serbestliği çerçevesinde yapılır.

Her parselde ait ödemeye ilişkin veriler sisteme ayrı ayrı girilmelidir.

Hibe ödemesi, faydalanıcı gerçek kişi ise T.C. kimlik numarasına, tüzel kişi ise vergi numarasına göre faydalanıcı adına Bankadaki hesaba gönderilir.

Hibe ödemeleri, Türk Lirası olarak yapılır.

Ödeme talebiyle birlikte, faydalanıcılar tarafından 6183 sayılı Kanuna göre vergi dairelerince verilecek vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair güncel belge ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu olmadığına dair güncel belgenin ibraz edilmesi gerekir.

Maliye Bakanlığı ve ilgili kurumlar tarafından taksitlendirilmesi gerçekleşenler hariç olmak üzere vadesi geçmiş vergi borcu olan faydalanıcılara hibe ödemesi yapılmaz.

Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar. Haksız ödemenin tahsili için gerekli işlemler il müdürlüğüne yürütülür.

Bu Tebliğle belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilenler il müdürlüklerinin internet

sitelerinde ilan edilerek 5488 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi gereğince **5 (beş) yıl** süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz.

6-Programdan sağlanan malların mülkiyeti

Faydalanıcı, hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tasarruflu tarımsal sulama sisteminin mülkiyetini, yerini ve amacını ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 5 (beş) yıl boyunca değiştiremez. Bu amaçla, il müdürlükleri yatırımları 5488 sayılı Kanun ve 5403 sayılı Kanun hükümlerine göre 5 (beş) yıl boyunca yılda en az bir kere olmak üzere sulama sezonunda yerinde kontrol eder ve bu kontrolü tutanağa bağlar. Oluşturulan kontrol icmalleri her yıl aralık ayının son gününe kadar Genel Müdürlüğe gönderilir.

Hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tasarruflu tarımsal sulama sisteminin mülkiyetinin, yerinin ve amacının değiştirildiği tespit edilmesi durumunda, il müdürlüğü hibe sözleşmesini fesih eder. Fesih işleminin gerçekleşmesi için, feshe neden olan ve faydalanıcı tarafından ihlal edilen hususlar belirtilerek hibe sözleşmesinin ilgili maddesine göre sözleşmenin tek taraflı feshine ilişkin sözleşme makamı olan İl Müdüründen “ Fesih Onayı “ alınır. Daha sonra fesih gerekçeleri ile birlikte alınan bu fesih onayı faydalanıcıya tebliğ edilerek fesih işlemi tamamlanır. Sözleşmenin feshine ilişkin bilgiler veri tabanına girilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

IX-Uygulamaya İlişkin Çeşitli Hükümler

A-Çeşitli Hükümler

1-Bakanlığımızca yetkilendirilmiş ve ilgili analiz parametrelerinden yetkili laboratuvarlar tarafından (tadlab.tarbil.gov.tr) yapılmış, toprakta fiziksel analiz (Bünye Sınıfı, Tarla Kapasitesi, Solma Noktası, Hacim Ağırlığı, İnfiltrasyon hızı/hidrolik iletkenlik bilgilerini içeren) ve sulama suyu analiz raporlarının başvuru ile beraber ibraz edilmesi gerekir. Toprak analizlerinde ada, parsel numarası veya mevki belirtilmelidir, Toprak örneği alınırken ürün çeşidine göre (tek yıllık, dikili ve çok yıllık vb.) en az 0-30, 30-60 cm’den az olmamak kaydı ile örneğin alınmasına dikkat edilmelidir. Sulama suyu analizlerinde kaynak adı, ada, parsel numarası veya mevki belirtilmelidir. Sulama suyu analiz raporları başvuru yılı dahil son 5 (beş) yıl içinde alınmış olmalıdır. Kamu kurumları tarafından yapılmış toplu tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin projelerinin sulama sahası içerisinde yer alan parseller için yapılan başvurularda, toplu tasarruflu tarımsal sulama sistemleri projesi içerisindeki toprak fiziksel analizleri yapılış tarihine bakılmaksızın o parsel için geçerli sayılır. Su kaynağı çeşidi Kamu kurumları tarafından yapılmış “su depolama yapısı” olan (baraj, gölet) veya “yerüstü” / “yeraltı” su kaynağı olan başvurularda, su kaynağı için su analiz raporu istenilmeyecektir. Sulama suyu kalitesi T₁A₁(C₁S₁), T₁A₂(C₁S₂), T₂A₁(C₂S₁) ve T₂A₂(C₂S₂) dışında olan projelere ve su kaynağı olmayan arazilere hibe desteği verilmez.

Pompajlı sulamalarda manometrik yükseklik (hm) dikkate alınarak motor pompa hesabı yapılacaktır.

Sulama tesisi boru hatlarının karayolu, demiryolu, sit alanı, ekili dikili, mera ve zeytinlik alanları ile orman arazisi gibi yerlerden geçmesi söz konusu ise ilgili kurumdan alınacak geçişe ilişkin izin belgesi başvuru dosyasına eklenecektir.

Başvuru yapılan parselin tasarruf şeklini (kendi malı, kira, tahsis) belirten başvuru sahibi adına düzenlenmiş Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemi belgesinin ibrazı zorunludur.

Başvuru sahipleri tek bir il için başvuru yapabilir. Bu başvurular birden fazla parsel ve birden fazla yatırım konusu içerebilir. Farklı parseller için yapılacak başvurularda, Tebliğ ve bu uygulama rehberinde belirlenen gerekli proje kriterlerinin sağlanmış ve su kaynağına ilişkin gerekli izin belgelerinin her bir parsel için alınmış olması gereklidir. Her parsel için ayrı proje ve keşfi hazırlanır ve bu keşifler bir icmal ile birleştirilerek başvuru bütçesi oluşturulur. Ancak bitişik parseller için tek proje hazırlanıp başvuru yapılabilir. Başvurular, başvuru yapılan parsellerin bulunduğu ilde yapılır.

Teklif edilen tasarruflu tarımsal sulama sistemi ve buna ait malzeme miktarı ile kapasitesi, başvuru yapılan parsel/parceller alanının ihtiyacının üstünde olamaz. Tarla içi yağmurlama sulama sistemleri taşınabilir veya yarı sabit sistem olarak projelenecektir. Yarı sabit yağmurlama sulama projelerinde, sadece ana hatlar toprak altına döşenmek şartıyla sabit hat olarak değerlendirilecek, lateral boru hatları ise taşınabilir hatlar olarak değerlendirilecektir. Yağmurlama sulama sistemlerinde sabit olarak projelenen lateraller hibe desteği kapsamı dışındadır. Yağmurlama ve yüzey altı damla sulama sistemlerinde toprak altına döşenecek ana hatların kazı işçiliği faydalanıcılar tarafından karşılanacak ve aynı katkı olarak proje bütçesinde yer alacaktır. Söz konusu işçilik giderleri, hibeye esas proje tutarı içerisinde değerlendirilmeyecektir. Başvurular yatırım konusuna göre sistemde kullanılacak gerekli tüm unsurları içermelidir. Örneğin sadece ana hat, sadece lateral hattı, sadece gübre tankı veya bunlardan bir kaçına hibe desteği verilmez.

Başvuru yapılan parseller için kadastro kaydına uygun, köşe koordinatlarının işlendiği ölçekli boru/makine yerleşim planı ile bunlara göre hazırlanmış malzeme metrajı ve keşif EK-18'de yer alan örnek sulama projesi dispozisyonuna uygun olarak başvuru ekinde verilmelidir.

Tasarruflu tarımsal sulama sistemi kurulması projeleri, 24/01/1992 tarihli ve 21121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" hükümlerine göre yetkili ziraat mühendisleri tarafından hazırlanmalı ve onaylanmalıdır. Projeyi hazırlayarak onaylayan ziraat mühendisinin diploma onaylı sureti veya e-devlet sisteminden alınmış mezuniyet belgesi proje başvurusuna eklenmelidir. Ayrıca proje hazırlayacak ziraat mühendisleri, başvuru belgeleri ile birlikte Ziraat Mühendisleri Odasına üye olmak zorundadır.

Tarlada montajı yapılmayan ve eksik teslim edilen tasarruflu tarımsal sulama sistemine hibe desteği verilmeyecektir. Sulama sistemi kurulmasında kullanılacak borularda çeşitlerine göre aşağıdaki bilgiler boru üzerinde fabrikasyon baskılı olarak yer almalıdır. Bu bilgileri içermeyen borular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

2-Ana hatlarda veya iletim hatlarında kullanılacak PVC-U veya PE borularda;

- i. Firma adı ve/veya marka veya model,
- ii. Üretim tarihi,
- iii. Boru çapı (Ø),
- iv. Basınç sınıfı (PN).

3-Yağmurlama sulama lateral boru hatlarında kullanılacak borularda;

- v. Firma adı ve/veya marka veya model,
- vi. Üretim tarihi,
- vii. Boru çapı (Ø).

4-Yüzey üstü ve yüzey altı damla sulama lateral boru hatlarında kullanılacak borularda;

- viii. Firma adı ve/veya marka veya model,
- ix. Üretim tarihi,
- x. Boru çapı (Ø),

5- Et kalınlığı (mm veya mil),

- xi. Damlatıcı debisi (L/h),
- xii. Damlatıcı aralığı (cm).

Sulama sisteminin özellikleri dikkate alınarak, "Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemi Bilgi Formu" (EK-4) eksiksiz olarak doldurulmalı ve hibe başvuru formu (EK-2) ekinde teslim edilmelidir.

Başvuru sahipleri bu uygulama rehberinde belirtilen yatırım konularından başvuru yapabilir. Yüzey altı damla sulama başvuruları çok yıllık yem bitkileri, tarla bitkileri, bağ ve meyve ağaçları sulaması için yapılabilir. Tarla içi mikro yağmurlama sistemleri ağaç altı sulama sistemleri olduğundan, bu kapsamda meyve bahçeleri için hazırlanan projeler için başvuru

me 31

yapılabilir. Ancak, uygun proje şartı ile sebze üretimi için yapılan başvurular da kabul edilir. Başvuru aşamasında yatırımın gerçekleştirileceği alanda henüz meyve bahçesi tesis edilmemiş ise en geç ödeme talebi tarihi itibarıyla meyve bahçesinin tesis edileceğine dair taahhütname başvuru sahibi tarafından başvuru belgeleri ile beraber verilir. Ayrıca sebze üretimi için yapılan başvurularda projenin gerçekleştirilmesinden sonra sebze üretimi yapılacağına dair taahhütname başvuru sahibi tarafından başvuru belgeleri ile beraber verilir.

6-Tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması başvurularında;

a) Çok yıllık yem bitkileri, tarla bitkileri, meyve ağaçları ve bağ sulaması için başvuru yapılabilir.

b) Her bir sulama ünitesinde yeteri kadar sayaç, vantuz, tahliye vanası ve manometre olmalıdır.

c) Kullanılacak damla sulama borularının garanti süreleri ve taahhütleri belirlenmelidir.

ç) Boru; et kalınlığı 16 mm çapındaki damla sulama borusu için en az 1 mm, 20 mm çapındaki damla sulama borusu için en az 1,1 mm olmalıdır.

d) 16 mm çapındaki damla sulama borusu en az 2 atm basınca 20 mm çapındaki damla sulama borusu ise en az 3 atm basınca dayanıklı olmalıdır.

e) Damla sulama boruları anti sifon özelliğine sahip olmalıdır.

7-Güneş enerji sulama sistemlerine başvurularında;

Yatırım konularının c bendinin (1) alt bendi Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması için faydalanıcılar parselinde hibe desteği almak istedikleri bu uygulama rehberinin IV.-1 maddenin a bendinin (1), (2), (3), (4) alt bendi ve b bendi (1) ve (2) alt bentlerindeki yatırım konuları ile birlikte sulama sistemini çalıştıracak gerekli enerjiyi sağlayacak güneş enerjisi panelleri ile birlikte başvurabilirler. Bu durumda sulama projesi ve güneş enerjisi projesi ayrı ayrı hazırlamak zorundadırlar.

Ayrıca su kullanım izin belgesi için; Rehberin Yedinci bölümün A.1. bendinde yer alan

a) Yerüstü su kaynakları için ilgili kurumdan alınacak "Su Kaynağı Kullanım İzni/Tahsis Belgesi",

b) Yeraltı su kaynakları için ilgili kurumdan alınacak "Yeraltı Suyu Kullanma Belgesi" ibraz edilecektir.

Rehberin IV. bölümün c bendi (1) alt bendine başvuracak faydalanıcılar güneş enerjisi ile ilgili başvurular, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerine göre çıkarılan yönetmelik ve genelge kapsamında gerekli izinler alınarak iş ve işlemler yürütülür.

Güneş enerjili sulama sistemlerine ilişkin, bu uygulama rehberinde geçen hususlara ilave olarak; sisteme ilişkin panel, inverter üniteleri ve sistemin diğer parçalarında aranacak teknik özellikler aşağıda belirtilmiştir.

B-1 Panellere İlişkin Teknik Özellikler;

a) Kullanılacak paneller kendi içinde, inverterler kendi içinde aynı marka, tip ve model olacaktır. Güneş enerjisi sisteminde kullanılacak FV panellerin üretim tarihi ile güneş enerjisi sisteminin kurulum tarihi arasındaki süre 12 ay (on iki ay) dan fazla olmayacaktır.

b) Sitem içerisinde kullanılacak tüm cihazlar, yeni ve kullanılmamış olacak, üzerlerinde marka, model ve imal tarihini gösteren işaret, yazı, rakam vs. türünden bilgiler bulunacaktır.

c) Kullanılan panellerin hepsi aynı tipte ve güçte olmalıdır. Farklı model ve güçlerdeki paneller aynı sistem içinde kullanılmayacaktır.

ç) FV paneller işletmeye alındıktan 10 yıl sonra nominal gücün % 90'ını, 25 yıl sonra %80'ini verebilmelidir.

d) FV panellerin negatif güç toleransı % -5'ten küçük olmamalıdır.

e) Panellerin bağlantı kutusu IP65 suya dayanıklılık standardını sağlamalı, konektörler orijinal MC3 ya da SMK tipi olmalıdır

f) FV panelleri -20°C / $+40^{\circ}\text{C}$ ortam sıcaklığı ile -40°C / $+85^{\circ}\text{C}$ modül çalışma sıcaklığında ve % 0 ile % 85 bağıl nem oranında sorunsuz çalışabilmelidir

g) FV Modüller "CE" belgeli, IEC 61215, IEC 61730-1 ve IEC 61730-2 standartlarına uygunluk sertifikalı olacaktır.

ğ) FV Modüllerin üzerine etki edebilecek rüzgâr, kar, buz taşıma ve emme dayanımlarının IEC 61215 Edition 2 standardına uygun olacaktır.

h) FV panellere ilişkin üretici firma tarafından 10 yıl mekanik garanti ve 25 yıl ömür garantisi belgesi olmalıdır.

B-2 İnverter ve DC kontrol Ünitelerine ilişkin teknik özellikler;

a) İnverter IP65 suya dayanıklılık standardını sağlamalıdır.

b) Verim en az %95, Euro Verimi en az %97 olmalıdır.

c) Üretici tarafından verilen ürün garantisi minimum 5 sene olmalıdır

ç) İnverter DC ters polarite ve AC kısa devre korumalı olmalıdır

d) IEC 62103 standartlarında koruma sınıfı I, IEC 60664 yüksek gerilim kategorisine göre koruma sınıfı III olmalıdır.

e) İnverterler IEC 61000, IEC 55022, EN 50178 standartlarına uygun olmalı ve CE belgesi taşınmalıdır.

f) Kontrol ünitesi CE belgeli ve 2006/42/EC, 2004/108/EC, 2006/95/EC standartlarına uygun olmalıdır.

g) İnverter ve DC kontrol ünitelerinin maksimum güç noktası (MPPT) takip özelliği olmalıdır.

B-3 Sistemin diğer parçalarına ilişkin teknik özellikler

a) Sistemde kullanılacak malzemeler ile kumanda ve güç kablolarında TSE, IEC standartlarına ve ISO 9000 serisine uygunluk ve CE belgeli olmalıdır.

b) DC Kablolar IEC 62930 ve EN 50618 standartlarına ait sertifikası bulunmalıdır.

c) Fotovoltaik enerji kabloları yüksek sıcaklık ve ısıya dayanıklı UV dirençli çift izoleli halojensiz, nominal kablo kesiti TÜV tarafından onaylanmış, IEC 60228 ve IEC 60287 standardına uygun olarak üretilmiş olmalıdır.

ç) AC kablolar TSE belgesine sahip ve TS IEC 60502 standardına uygun üretilmiş olmalıdır.

d) AC kabloların maksimum çalışma sıcaklığı en az 70°C olmalıdır.

e) FV solar kablo ve Solar kablo- inverter bağlantılarında MC4 tipi erkek ve dişi tip konektörler kullanılacaktır. Konektörler özel bağlantı (kuplaj) elemanları ve soketler -40°C ile 90°C arası işletme sıcaklığına uygun IP67 koruma sınıfına haiz Yüksek akıma uygun TÜV onaylı olmalıdır.

f) DC minyatür devre kesiciler (MCB) IEC 60947-2 standardına uygun üretilmiş olmalıdır.

g) Sistem bir bütün olarak en az (10) yıl garantili olmalıdır.

ğ) İzleme süresince sistemden elektrik şebekesine bağlantı yapılmayacaktır.

Tasarruflı tarımsal sulama sistemi için yapılacak başvurular; Bakanlıkça belirtilen tarihte başlayıp 30 (otuz) gün sürecektir. Bu süre içinde başvuru sahipleri veya noterden vekalet verdiği kişi tarafından <https://tss.tarimorman.gov.tr> internet adresi üzerinden yapılır. Başvurusu, sözleşmesi, tesisi ve ödemesi bir sonraki yıla aktarılamaz

B-4. BİLGİ SİSTEMİ

B-4.1. GENEL HÜKÜMLER

(1) Kırsal Kalkınma Destekleri Bilgi Sistemi (bundan sonra "Sistem" olarak anılacaktır); başvuru, değerlendirme, puanlama, belge yönetimi ve takip süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla kullanılır.

(2) Sisteme erişim, kimlik doğrulama ve yetkilendirme mekanizmaları ile güvence altına alınmıştır. Kullanıcılar sisteme yalnızca kendilerine tanımlanmış roller ve yetkiler çerçevesinde erişim sağlar.

(3) Sistemdeki tüm işlemler kayıt altına alınır ve işlem geçmişi saklanır. Yapılan değişiklikler; işlemi yapan kullanıcı, tarih ve saat bilgisi ile birlikte izlenebilir durumdadır.

B-4.2. KULLANICI ROLLERİ VE YETKİLERİ

(1) Sistemde dört temel kullanıcı rolü tanımlıdır:

a) Süper Yönetici (Admin): Sistemin tüm modüllerine tam erişim yetkisine sahiptir. Etap tanımlama, kullanıcı yönetimi, puanlama kriterleri, belge tanımları ve sistem konfigürasyonu işlemlerini yürütür.

b) İl Müdürü (CityManager): Kendi ili kapsamındaki başvuruların değerlendirilmesi, T1-T5 değerlendirme tablolarının doldurulması ve puanlama işlemlerini yürütür.

c) Görevli/Personel (Officer): İl müdürü tarafından yetkilendirilen operasyonel işlemleri gerçekleştirir.

ç) Vatandaş (Citizen): Başvuru oluşturma, belge yükleme, başvuru durumu takibi ve profil yönetimi işlemlerini gerçekleştirir.

(2) Her kullanıcıya il bazlı erişim yetkisi tanımlanır. Kullanıcılar yalnızca yetkilendirildiği il/ilçe kapsamındaki verilere erişebilir.

B-4.3. ETAP (DÖNEM) YÖNETİMİ

(1) Her hibe dönemi için sistemde bir etap tanımlanır. Etap tanımı aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Temel bilgiler: Etap kodu (YYYY-NN formatında), etap adı, açıklama.

b) Dönemler: Her etap için beş ardışık dönem tanımlanır. Her dönemin başlangıç tarihi, bir önceki dönemin bitiş tarihinden sonra olmalıdır:

- Başvuru dönemi (başlangıç ve bitiş tarihi)
- Eksik belge tamamlama dönemi
- Değerlendirme dönemi
- Sözleşme dönemi
- Hakediş dönemi

c) Resmi Gazete bilgileri: Tebliğin yayımlandığı Resmi Gazete sayısı, tarihi ve varsa bağlantı adresi.

- ç) Bütçe tahsisi:** Gerçek kişiler ve tüzel kişiler için ayrı toplam bütçe tutarları belirlenir.
- d) Kırsal alan kontrolü:** Etap kapsamında kırsal/kentsel/yoğun kentsel alan kontrolü yapılıp yapılmayacağı belirlenir.

(2) Etap kapsamında aşağıdaki konfigürasyonlar yapılır:

a) Hibe oranları: Temel hibe oranı (yüzde olarak) ve ek destek oranları tanımlanır. Ek destek oranları şunlardır:

- Kadın girişimci bonusu
- Genç girişimci bonusu (18-40 yaş arası)
- Engelli girişimci bonusu
- Tarımsal örgüt (kooperatif) bonusu
- Organik üretim bonusu
- İdarece tanımlanan özel bonuslar

Her bonus için geçerli olduğu başvuru tipi (gerçek kişi, tüzel kişi veya her ikisi) ayrıca belirtilir.

b) İzin verilen yatırım konuları: Etap kapsamında başvuru yapılabilecek yatırım konuları hiyerarşik yapıda seçilir.

c) Lokasyon kısıtlamaları: Başvuruların kabul edileceği il, ilçe ve mahalle/köy düzeyinde kısıtlamalar tanımlanabilir. Basit mod (il/ilçe seçimi) veya gelişmiş mod (il-ilçe-mahalle hiyerarşik kısıtlama) kullanılabilir.

ç) Nitelik matrisi: Her il/ilçe/mahalle ve yatırım konusu kombinasyonu için izin verilen yatırım nitelikleri (yeni tesis, tamamlama, kapasite artırımı, modernizasyon) tanımlanır.

d) Üst limitler: Gerçek kişi ve tüzel kişi başvuruları için yatırım niteliğine göre azami destek tutarları belirlenir.

e) Puanlama kriterleri: Değerlendirmede kullanılacak puanlama kriterleri, kategorileri ve azami puanları tanımlanır.

f) Belge tanımları: Başvuru sürecinde talep edilecek belgeler, zorunluluk durumları, dosya tipi kısıtlamaları ve koşulları tanımlanır.

g) Başvuru soruları ve uygunluk soruları: Başvuru sürecinde sorulacak sorular ve uygunluk kontrol soruları tanımlanır.

ğ) Malzeme/Ekipman referans listesi: Başvurucuların seçebileceği malzeme ve ekipmanlar, birim fiyatları ile birlikte tanımlanır.

h) İl öncelik sıralaması: İller bazında yatırım konularına göre öncelik puanları belirlenir.

B-4.4. BAŞVURU SÜRECİ

(1) Başvuru işlemi sekiz adımdan oluşan bir süreçle gerçekleştirilir:

ADIM 1 – BAŞVURUCU BİLGİLERİ

a) Başvurucu tipi seçilir:

- Gerçek kişi başvurularında T.C. kimlik numarası (11 haneli), ad, soyad, telefon, e-posta ve adres bilgileri girilir. T.C. kimlik numarası algoritma ile doğrulanır.

- Tüzel kişi başvurularında vergi numarası (10 haneli), şirket/kuruluş adı, yetkili kişi adı soyadı, telefon, e-posta ve adres bilgileri girilir.
- b) Başvurucunun ikamet ettiği il, ilçe ve mahalle/köy bilgisi seçilir.
- c) Telefon numarası 5 ile başlayan 10 haneli bir numara olarak girilir.
- ç) Bu adımın tamamlanmasıyla birlikte sistem tarafından taslak (Draft) durumunda bir başvuru kaydı oluşturulur.

ADIM 2 – UYGUNLUK DOĞRULAMA

- a) Etap kapsamında tanımlanan uygunluk soruları başvurucuya sunulur.
- b) Tüm soruların "Evet" olarak yanıtlanması zorunludur. Herhangi bir soruya "Hayır" cevabı verilmesi halinde başvuru sürecine devam edilemez.

ADIM 3 – EK DESTEK ORANLARI

- a) Başvurucu, hak ettiği ek destek oranlarını seçer (kadın girişimci, genç girişimci, engelli, kooperatif, organik üretim vb.).
- b) Sistem, seçilen oranların başvuru tipine uygunluğunu otomatik olarak kontrol eder.
- c) Toplam hibe oranı (temel oran + ek oranlar) hesaplanarak başvurucuya gösterilir.

ADIM 4 – YATIRIM DETAYLARI

- a) **Yatırım yeri adresi:** Yatırımın yapılacağı il, ilçe, mahalle/köy seçilir. Açık adres, pafta no, ada no, parsel no ve varsa koordinat bilgileri girilir. Birden fazla parsel içeren yatırımlarda her parsel için ayrı adres kaydı oluşturulur.
- b) **Yatırım konusu:** Etapta izin verilen konular arasından hiyerarşik yapıda yatırım konusu seçilir. Lokasyon kısıtlamaları otomatik olarak uygulanır.
- c) **Yatırım niteliği:** Aşağıdaki dört nitelikten biri seçilir (nitelik matrisi kısıtlamalarına tabidir):
  - Yeni tesis
  - Tamamlama
  - Kapasite artırımı
  - Modernizasyon
- ç) **Proje bilgileri:** Proje başlığı (10-200 karakter) ve proje açıklaması (50-2000 karakter) girilir.
- d) **Üretim planlaması:** Yatırım konusunun gerektirdiği durumlarda planlanan ürün seçilir.

ADIM 5 – BÜTÇE VE EKİPMAN

- a) En az bir bütçe kategorisi (inşaat veya makine/ekipman) seçilmelidir.
- b) Her kategori için hibeye esas tutar ve varsa aynı katkı (öz kaynak) tutarı girilir. Tutarlar yalnızca rakam olarak girilir; "TL" ibaresi veya herhangi bir işaret kullanılmaz.
- c) Malzeme ve ekipman seçimi, sistemde tanımlı referans listesinden yapılır. Seçilen malzeme/ekipman toplam tutarı, ilgili bütçe kategorisi tutarını aşamaz.
- ç) Kapasite bilgisi (miktar ve birim) girilir. Kapasite birimi yatırım konusuna göre otomatik olarak belirlenir.

- d)** Sistem, girilen bütçe tutarlarını etapta tanımlı üst limitlerle karşılaştırarak kontrol eder. Üst limiti aşan başvurular sisteme kaydedilemez.
- e)** Talep edilen hibe tutarı (hibeye esas tutar x hibe oranı) ve başvuruçunun katkı payı sistem tarafından otomatik hesaplanır.

ADIM 6 – BAŞVURU SORULARI

- a)** Etap kapsamında tanımlanan koşullu sorular başvuruçuya sunulur.
- b)** "Evet" yanıtı verilen sorulara bağlı belgeler, bir sonraki adımda zorunlu belge olarak eklenir.

ADIM 7 – BELGE YÜKLEME

- a)** Başvuruçunun yüklemesi gereken belgeler; seçilen yatırım konusu, yatırım niteliği, başvuruçunun tipi, bütçe kategorisi ve soru cevaplarına göre dinamik olarak belirlenir.
- b)** Zorunlu belgelerin tamamı yüklenmeden başvuru gönderilemez.
- c)** Belge yüklemelerinde tanımlı dosya tipi kısıtlamaları (PDF, DOC, DOCX, JPG, JPEG, PNG) ve azami dosya boyutu kuralları uygulanır.

ADIM 8 – ÖZET VE ONAY

- a)** Başvurunun tüm adımlarına ait özet bilgiler başvuruçuya sunulur.
- b)** Başvuruçunun, başvuru şartlarını ve taahhütnameyi onaylar.
- c)** Onay ile birlikte başvuru "Gönderildi" durumuna geçer ve il müdürlüğünün değerlendirmesine sunulur.

(2) Başvuru dönemi içinde gönderilmiş başvurular düzenlenebilir veya silinebilir. Başvuru dönemi sona erdikten sonra başvuru üzerinde değişiklik yapılamaz.

(3) Bir başvuruçunun, bir etap kapsamında yalnızca bir başvuru yapabilir.

B-4.5. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

(1) Gönderilen başvurular il müdürlüklerince beş aşamalı bir değerlendirme sürecine tabi tutulur:

T1 – BELGE KONTROLÜ

- a)** Başvuruçunun tarafından yüklenen belgeler eksiksizlik ve uygunluk açısından incelenir.
- b)** Her belge için "Uygun", "Uygun Değil", "Muaf" veya "Eksik/Hatalı" durumu belirlenir.
- c)** Eksik veya hatalı belge tespit edilmesi halinde başvuruçunun eksik belge tamamlama süresince bilgilendirilir.

T2 – BEYAN KONTROLÜ

- a)** Başvuruçunun beyanları ve ek destek oranı talepleri doğrulanır.
- b)** Başvuruçunun tipine göre hibe oranı uygunluğu kontrol edilir.

T3 – BÜTÇE VE EKİPMAN KONTROLÜ

- a)** Bütçe kalemlerinin uygunluğu, referans fiyatlarla karşılaştırılarak değerlendirilir.
- b)** Ekipman seçimlerinin teknik uygunluğu kontrol edilir.
- c)** Toplam yatırım tutarının üst limitlere uygunluğu doğrulanır.

T4 – KONTROL SORULARI

- a) Etap kapsamında tanımlanan kontrol soruları (genel, teknik, mali, hukuki) değerlendirilir.
- b) Otomatik kontrol soruları sistem tarafından, manuel kontrol soruları değerlendirici tarafından yanıtlanır.

T5 – PUANLAMA

a) Başvurular, etapta tanımlanan puanlama kriterlerine göre puanlanır. Puanlama kategorileri şunlardır:

- Başvuru sahibi bilgileri: Kadın girişimci, genç/engelli girişimci, tarımsal örgüt üyeliği, ilk kez destek alma, kırsal alanda ikamet, sözleşmeli üretim, üretim planlaması gibi kriterler.
- Yatırım yeri: Kırsal alan sınırları, arazi mülkiyeti.
- Yatırım tesisi: Hastalıktan arı işletme, coğrafi işaret.
- Yatırım niteliği: Teknoloji/modernizasyon.
- Yatırım konusu: İl öncelik sıralaması, küçük işletme.

b) Bazı kriterler başvuru verilerinden otomatik hesaplanır; diğerleri değerlendirici tarafından manuel olarak puanlanır.

c) Her kriter için azami puan belirlenmiştir. Toplam puan, tüm kategorilerin puanlarının toplamından oluşur.

(2) Değerlendirme tamamlandığında başvuru "Değerlendirildi" durumuna geçer. Nihai karar olarak "Onaylandı" veya "Reddedildi" durumu atanır.

(3) Tüm değerlendirme işlemleri, işlemi yapan kullanıcı ve zaman bilgisiyle birlikte değerlendirme geçmişine kaydedilir.

B-4.6. BAŞVURU DURUMLARI

(1) Sistemde başvurular aşağıdaki durumlardan birinde bulunur:

Durum	Açıklama
Taslak (Draft)	Başvuru oluşturulmuş ancak henüz gönderilmemiştir
Gönderildi (Submitted)	Başvuru tamamlanarak sisteme gönderilmiştir
İnceleniyor (UnderReview)	İl müdürlüğünce değerlendirme başlamıştır
Değerlendirildi (Reviewed)	Değerlendirme tamamlanmıştır
Onaylandı (Approved)	Başvuru kabul edilmiştir
Reddedildi (Rejected)	Başvuru reddedilmiştir
İptal Edildi (Cancelled)	Başvuru iptal edilmiştir
Askıya Alındı (Suspended)	Başvuru geçici olarak durdurulmuştur
Tamamlandı (Completed)	Süreç sonlandırılmıştır

B-4.7. VERİ GİRİŞ KURALLARI

(1) Sisteme yapılacak veri girişlerinde aşağıdaki kurallara uyulur:

- a) Tüm alanlar eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulur. Zorunlu alanlar sistem tarafından işaretlenmiştir.
- b) T.C. kimlik numarası 11 haneli, vergi numarası 10 haneli olarak girilir. Sistem, T.C. kimlik numarasını algoritma ile doğrular.
- c) Parasal alanlar yalnızca rakam olarak girilir. "TL" ibaresi veya herhangi bir işaret kullanılmaz.
- ç) Şirket/kuruluş adı yazım kurallarına uygun girilir (ilk harf büyük, kısaltmalar standart biçimde):

Yanlis: ABC LİMİTED ŞİRKETİ | **Dogru:** Abc Ltd. Şti.

- d) Ad alanında yalnızca ilk harf büyük, soyad alanında tüm harfler büyük yazılır. Başında veya sonunda gereksiz boşluk bırakılmaz:

Yanlis: SELİM HAKKI | **Dogru:** Ad: Selim / Soyad: HAKKI

- e) Alan büyüklükleri dekar cinsinden tam sayı olarak girilir. Metrekare veya hektar kullanılmaz, küsuratlı değer girilmez:

Yanlis: 10.800 m² / 1.8 hektar / 10.8 dekar | **Dogru:** 11 dekar

- f) Telefon numarası 5 ile başlayan 10 haneli bir numara olarak girilir.

- g) Birden fazla parsel içeren başvurularda her parsel için pafta no, ada no, parsel no ve koordinat bilgileri ayrı ayrı girilir. Parsellere ait miktar ve tutarların toplamı kontrol edilir.

- ğ) Veri girişlerinin doğruluğunu ve yazım kurallarına uygunluğunu kontrol etmek üzere yetkili bir personel görevlendirilir.

B-4.8. DUYURU VE İLETİŞİM

- (1) Sistemde yayımlanan duyurular resmi niteliktedir. Ayrıca resmi yazı beklenmeden ivedilikle yerine getirilir.
- (2) Acil nitelikli duyurular, kullanıcılara sistem girişinde bildirim olarak gösterilir.
- (3) Sistem üzerindeki duyuru, kılavuz ve mesaj bölümleri iletişimin etkin sağlanabilmesi amacıyla verimli şekilde kullanılır.
- (4) Başvurucular için başvuru kılavuzları, yönetmelikler, formlar ve sıkça sorulan sorular sistemde yayımlanır.

B-4.9. BELGE YÖNETİMİ

- (1) Başvuru belgelerinin tanımı, zorunluluk durumu ve koşulları etap bazında yapılır.
- (2) Belgeler; başvuru tipi, yatırım konusu, yatırım niteliği ve bütçe kategorisine göre dinamik olarak belirlenir.
- (3) Belge yüklemelerinde dosya tipi (PDF, DOC, DOCX, JPG, JPEG, PNG) ve dosya boyutu kısıtlamaları uygulanır.
- (4) Eksik veya hatalı belgeler değerlendirme sürecinde tespit edilerek başvurucuya ret gerekçesiyle birlikte bildirilir. Başvurucu, eksik belge tamamlama süresi içinde belgeleri yeniden yükler.

B-4.10. GÜVENLİK VE ERİŞİM

231

- (1) Vatandaş portalına giriş, e-posta/şifre doğrulaması sonrasında tek kullanımlık doğrulama kodu (OTP) ile iki aşamalı kimlik doğrulama yöntemiyle yapılır.
- (2) Şifreler en az 8 karakter uzunluğunda olmalı ve büyük harf, küçük harf, rakam ile özel karakter içermelidir.
- (3) Yönetim paneli kullanıcıları JWT (JSON Web Token) tabanlı kimlik doğrulama ile sisteme erişir.
- (4) (4) Kullanıcı oturumları belirli süre işlemsizlik sonrasında otomatik olarak sonlandırılır.

B-5 Projelerin Uygunluğu;

a) Bu tebliğ ve uygulama rehberi kapsamındaki desteklemeye tabii tasarruflu tarımsal sulama sistemlerinin kurulacağı yerlerin bilinmesi önemlidir. Bu nedenle başvuru yapılan yere ait koordinatlı çizimlerin ve alana ait köşe koordinat listeleri proje dosyasında yer almalıdır. Proje dosyasında koordinatlı olarak tesis kurulacak yerlerin gösterilmediği başvurular uygun görülmemektedir.

b) Sulama projelerinin hazırlanmasında 50 dekara kadar olan kısmı için toprağın infiltrasyon değerinin belirlenmesinde laboratuvarlarca onaylanmak şartıyla, hidrolik iletkenlik ve/veya bünyesine uygun olmak koşulu ile belirlenebilir. 50 dekarın üzerindeki alanlarda ise arazi koşullarında infiltrasyon deneyinin tespit edilmesi gerekmektedir.

c) Sulama projelerinde yeni teknolojilerin kullanılması sağlanmalıdır.

I-EKLER

EK-1 Dosya Teslim Alma / Dosya İade Belgesi

EK-2 Hibe Başvuru Formu

EK-3: Başvuru Değerlendirme Kriterleri

EK-4: Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemi Bilgi Formu (Her bir parsel için ayrı ayrı ve toplamı içerir icmal hazırlanmalı)

EK-5 – [TABLO-1]: Başvuru Listesi

EK-6 – [TABLO-2]: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asil Listesi

EK-7 – [TABLO-2a]: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesi

EK-8 – [TABLO-2b]: Yedek Listedeki Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Listesi

EK-9– [TABLO-2c]: Hibe Desteği Başvurusu Reddedilen Başvuru Sahibi Listesi

EK-10: Hibe Sözleşmesi

EK-11 – [TABLO-3]: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asil Listesinden Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalanıcı Listesi

EK-12 – [TABLO-3a]: Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesinden Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalanıcı Listesi

EK-13 – [TABLO-4]: Hibe Ödemesine Esas Faydalanıcı Listesi

MSI

EK-14 – [TABLO-5]: Hibe Ödemesine Esas İlçe Detayında İcmal Tablosu

EK-15: Satın Alma Teslim Tutanağı

EK-16: Ödeme Talep Formu

EK-17: Alımı Yapılan Tasarruflu Tarımsal Sulama Siteminin Montajı ve/veya Kontrolüne ait Tespit Tutanağı

EK-18: Sulama Projesi Dispozisyonu

EK-19: Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2026/10) ve buna bağlı Uygulama Rehberine ait çalışma takvimi

EK-20: Hisseli Araziler İçin Yapılan Başvurularda Hissedarların Muvafakatı Ve Haklarına Dair Muvafakatname

EK-21: Başvuru Sahibi Tüzel Kişilerin Kamudan Bağımsız Olduklarına Dair Taahhütname

EK-22: Başvuru Sahibinin Kamu Görevlileri İle Kamu Kurum Ve Kuruluşları İle Kamu Kaynaklarından Finansman Sağlayan Veya Bağlantısı Olan Gerçek Veya Tüzel Kişilerden Olmadığına Dair Taahhütname

EK-23: Başvuru Sahibinin İflas Etmiş, Kısıtlı Veya Malvarlığının Mahkemece İdare Ediliyor Olması, İş Veya Faaliyetlerini Askıya Alınmış Olması, Malvarlığıyla Alakalı Tedbir Kararı Veya Bu Doğrultuda Açılmış Bir Dava Bulunmadığına Dair Taahhütname

EK-24: Başvuru Sahibinin Toplulaştırma Alanı İçerisinde Yer Alan Parseli İçin Tescil Sonrası Yer Değişikliği Nedeni İle Hak İddia Etmeyeceğine Dair Taahhütname

EK-25: Başvuru sahibinin ÇKS kaydı için verdiği arazilere ait taahhütname

EK 1 : DOSYA TESLİM ALMA / DOSYA İADE BELGESİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ'E (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

Dosya Teslim Alma/Dosya İade Belgesi 21. Etap
(EK1)

Başvuru Sahibinin Adı ve Soyadı / Unvanı:
Statüsü*:

Başvuru No:
Tarih:

Sıra No	Başvuru Belgeleri	V A R	Y O K
1	Hibe Başvuru Formu (EK-2)		
2	Sulama Projesi (Sulama Projesi Dispozisyonuna (EK-18) uygun)		

Sıra No	Başvuru Belgeleri	V A R	Y O K
11	Sulama Suyu Analiz Raporu		
12	Su Kaynağı "Kullanım İzin / Tahsis Belgesi" veya " Yer Altı Suyu Kullanma Belgesi"		

3	Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemi Bilgi Formu (EK-4)			13	Muvafakatname (Hisseli Arazi Başvuruları İçin)		
4	Bakanlık Kayıt Sistemi Belgesi (ÇKS/TÜKAS)			14	Adli Sicil Kaydı		
5	Teknik Şartname			15	Ticaret Sicil Gazetesi (Tüzel Kişilik Başvuruları İçin, kuruluş ana sözleşmesinde tarımsal faaliyette bulunabileceğine dair ifadeyi içeren)		
6	Nüfus Cüzdan Fotokopisi (Gerçek Kişiyeye / Tüzel Kişilik Adına Yetkilendirilen Kişiyeye ait)			16	Faydalanıcı Taahhütnamesi Projenin tamamlanmasından sonra sistemden elektrik şebekesine bağlantı yapılmayacağına dair) / (Başvuru aşamasında yatırımın gerçekleştirileceği alanda henüz meyve bahçesi tesis edilmemiş ise en geç ödeme talebi tarihi itibarıyla meyve bahçesinin tesis edileceğine dair) / (Başvuru sahibinin başvurusunun kabul edilmesi halinde, proje kapsamında satın alacağı malzemeleri, tedarikçiden temin edeceği belgelere sahip özellikteki malzemelerden ve bu belgelere sahip tedarikçilerden temin edeceğine ve ödeme talebi ile birlikte bu belgelerin tamamını vereceğine dair/ tarla içi mikro yağmurlama başvurularında, sebze üretimi yapılacağına dair)		
7	Yetkili Kurul Kararı (Tüzel Kişilik İçin)			17	Arazi Tahsisine Dair Resmi Belge Onaylı Sureti (Arazi Mülkiyeti "Tahsisli" Başvurular İçin)		
8	İmza Sirküleri (Tüzel Kişilik İçin)			18	Arazi Kiralama Belgesi Sureti (Tüzel veya Gerçek Kişilerin Kiraladığı Arazi Başvuruları İçin) Noterden onaylı		
9	Varsa; Genç Çiftçi / İyi Tarım Uygulayıcısı / Organik Tarım Müteşebbisi olduğuna dair Sertifika Sureti / Şehit ve Gazilerin 1. Derece yakını veya Gazi olduğunu gösteren belge			19	Sulama projesi hazırlayana ait Oda kayıt belgesi ,diploma onaylı sureti ,		
10	Toprak Fiziksel Analiz Raporu (Bünye Sınıfı, Tarla Kapasitesi, Solma Noktası, Hacim Ağırlığı, İnfiltrasyon Hızı, Hidrolik İletkenlik bilgilerini içeren)			20	Vekaletname (vekaleten yapılan başvurular için, noter tasdikli)		

NOT: 1- *Statüsü olarak; Gerçek kişiler için "Gerçek Kişi", "Tüzel Kişiler için "Şirket" veya "Kooperatif" yazılacaktır.

2- Belgelerin "var" olması, bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez.

3- Başvuru yatırım konularına göre belgelerin karşısına mutlaka "var" veya "yok" anlamında işaret konulacaktır.

4- a-Gerekli başvuru belgelerinin tamamının "var" olması halinde "Dosya iade" kısmının üstü çizilerek bir nüshası başvuru sahibine teslim edilir.

1- b-Gerekli başvuru belgelerinden herhangi birinin "yok" olması halinde başvuru kabul edilmeyerek, "Dosya teslim alma" kısmının üstü çizilir ve "Dosya iade belgesi"nin bir nüshası başvuru sahibine verilerek başvuru dosyası iade edilir.

BAŞVURU KABUL PERSONELİ

Adı ve Soyadı /Unvanı

İmza

BAŞVURU SAHİBİ

Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza

EK 2 : HİBE BAŞVURU FORMU

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No:

2026/10) AİT REHBER

Hibe Başvuru Formu 21.Etap

(EK-2)

Adı ve Soyadı / T.C./Vergi No/Statüsü	
Başvuru No	

(Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğü Tarafından Doldurulacaktır)		
Evrak No	Tarih	No
(Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğü Tarafından Doldurulacaktır)	.... / .... /20....	
Başvuru Yapılacak Yatırım Konusu/Konuları		
Satın Alınacak Tasarruflu tarımsal Sulama Sisteminin Kullanılacağı İl / İlçe / Mahalle (Köy)		

Tasarruflu tarımsal sulama sisteminin başvuru bütçesi

Sıra No	Parsel No	Başvuru Konusu	Alan (da)	Tutar (TL)
1				
2				
...				
TOPLAM (Toplam Mal Alım Tutarı)				
Toplam Satın Alma Tutarı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Aynı Katkı Tutarı	Talep Edilen Hibe Tutarı	
(A = B + C)	(B)	(C)	(D = B x Hibe Oranı)	
.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV dahil)	

BAŞVURU SAHİBİNİN BİLGİLERİ

Geçmiş Yıllarda Kırsal Kalkınma Destekleri Hibe Desteğinden Yararlanma Durumu	Yararlandı ☐	Yararlanm ☐
İletişim Bilgileri	Posta Adresi	
	Telefon	Faks
	E – posta Adresi	
Ödeme Bilgileri	T.C. Kimlik No (Gerçek Kişiler İçin)	Vergi No (Tüzel Kişiler İçin)

Yukarıdaki ve ekteki bilgilerin doğru olduğunu, başvurumun kabul edilmesi ve uygun görülmesi halinde, hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra belirtilen esaslar dahilinde başvuruda bulunmuş olduğum tasarruflu tarımsal sulama sistemini; üretim tarihi, son 2 (iki) yıl içinde üretilmiş olan malzemelerden ve kullanılmamış olarak alacağımı taahhüt ederim .. / .. / 20..

BAŞVURU SAHİBİ

Adı ve Soyadı / Unvanı / İmza

EK 3: BAŞVURU DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL
SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No:
2026/10) AİT REHBER**

Başvuru Değerlendirme Kriterleri 21.Etap

(EK-3)

Başvuru Sahibinin; Adı ve Soyadı / Unvanı:

Başvuru No:

Değerlendirme Kriterleri	Puan	Aldığı Puan
1 – Başvuru Sahibinin Durumu		
Şehitlerin 1. Derece yakınları ve Gaziler	5	
Engelli birey olması	6	
Kadın girişimci olması	5	
Genç girişimci	5	
Sulama Koop. veya Sulama Birlikleri	4	
Birinci Derece Tarımsal Örgütler	6	
Birinci Derece Tarımsal Örgüt Üyesi	3	
2 – Proje Alanı		
>200 dekar	5	
50-200 dekar	4	
<50 da	3	
3 – Başvuru Yapılan Arazinin Tasarruf Şekli		
Kendi Mülkü	4	
4 – Proje Toplam Tutarı		
> 10.000.000 TL	5	
1.000.000-10.000.000 TL	4	
<1.000.000 TL	3	
5 – Başvuru Sahibinin Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemleri Hibe Desteğinden Yararlanma Durumu		
İlk Kez Yararlanıcı	6	
6- Köy, belde, kırsal mahalle, TÜİK tarafından kır olarak tanımlanmış yerleşim birimlerinde yer alan yatırım projeleri	6	
7- Faydalanıcının köy, belde, kırsal mahalle, TÜİK tarafından kır olarak tanımlanmış yerleşim birimlerinde ikamet etmesi	6	
8- Yatırımın Bakanlık Üretim Planlaması Değerlendirmesi	20	
PROJE TOPLAM PUANI	TOPLAM	TOPLAM
	100	

EK 4: TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMİ BİLGİ FORMU (HER BİR PARSEL İÇİN AYRI AYRI VE TOPLAMI İÇERİR İCMAL HAZIRLANMALI)

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AIT REHBER

Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemleri Bilgi Formu 21. Etap

(Her bir parsel grubu için ayrı ayrı hazırlanıp ayrıca icmali doldurulmalıdır)

(EK-4)

Başvuru sahibinin; Adı ve Soyadı / Unvanı:

Başvuru No:

1 – Genel Bilgiler				
Başvuru sahibinin <i>Toplam Arazi Varlığı</i>				
<i>Proje Uygulama İli / İlçesi / Köyü /</i>				
<i>Başvuruya Esas Yatırım Konusu</i>				
2 – Projenin Uygulanacağı Parselin Bilgileri (Bakanlık kayıt sistemleri İle				
<i>Ada</i>		<i>Parsel</i>		<i>Tasarruf</i>
<i>Parsel Alanı (da)</i>				
<i>Proje İle Sulanacak Parsel Alanı (da)</i>				
<i>Parsel mevkii</i>				
3 – Toprak Özellikleri				
<i>Bünye Sınıfı</i>				
<i>Tarla Kapasitesi</i>				
<i>Solma Noktası</i>				
<i>Hacim Ağırlığı</i>				
<i>İnfiltrasyon Hızı veya hidrolik iletkenlik</i>				
4- Bitki Özellikleri				
<i>Ürün Çeşidi</i>				
<i>Tesis Yılı (Dikili Alanlar İçin)</i>				
<i>Dikim Normu (sıra arası X sıra üzeri)</i>				
<i>Etkili Bitki Kök Derinliği</i>				
<i>Sezonluk Sulama Suyu İhtiyacı</i>				
5 – Sulama Suyu Kaynağı Özellikleri				
<i>Su Kaynağı Çeşidi**</i>				
<i>Sulama Suyu Temin Yöntemi***</i>				
<i>Debisi (litre/saniye)</i>				

<i>Sulama Suyu Kalite Sınıfı</i>				
<i>Proje Sulama Alanı Su Kaynağı</i>				
6 – Boru Özellikleri	Boru	Boru	Basınç	Uzunluk
<i>İletim Hattı Borusunda (varsa)</i>				
<i>Ana Boruda</i>				
<i>Yan Boruda (Manifold)</i>				
<i>Laterallerde</i>				
7 – Pompa Özellikleri	Tipi	Devir	Gücü	Man.
<i>.....litre/sn'ye Debili Pompanın</i>				
8 – Güneş Enerjisi Sistem Özellikleri	Panel	Güç	Manometrik	
<i>.....litre/sn'ye Debili Sistemin</i>				
9 – Maliyet				
<i>Dekara Tesis Maliyeti (TL / da)</i>				

NOT: *Tasarruf Şekli; "Kendi Malı", "Kendi Malı + Kiralık / Tahsis", veya "Kiralık / Tahsis" yazılacaktır.

**Su Kaynağı Çeşidi için; "Yerüstü Su Kaynağı", "Yeraltı Su Kaynağı", "Su Depolama Yapısı", "Diğer" yazılacaktır.

***Sulama Suyu Temin Yöntemi İçin; "Cazibeli", "Pompaj", "Cazibeli + Pompaj" yazılacaktır. ****Proje Sulama Alanı u Kaynağı İçin; "Şebekeli Sulama Alanı Dışında" veya "Şebekeli Sulama Alanı İçinde" yazılacaktır.

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

..... İl Müdürlüğü Başvuru Listesi 21.Etap (EK-5) – [TABLO - 1]

Sıra No	Başvuru Sahibinin			Başvuru No	Yatırım Konusu/Konuları	BAŞVURU TUTARLARI (TL, KDV Dahil)			
	Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No	Statü (Gerçek / Tüzel)			Toplam Satın Alma Tutarı	Aynı Katkı Tutarı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Hibe Tutarı (%50-70)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

İl Proje Yürütme Birimi ... / ... /20....	Şube Müdürü ... / ... /20....	İl Müdür Yrd. ... / ... /20....	İl Müdürü ... / ... /20....

EK 6 : HİBE DESTEĞİ ALMAYA HAK KAZANAN BAŞVURU SAHİBİ ASIL LİSTESİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER..... İl Müdürlüğü Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asil Listesi 21.Etap
(EK-6) – [TABLO - 2]

Sıra No	Başvuru Sahibinin		Proje No	Yatırım Konusu/ Konuları	Aldığı Puan	Hibe Esas Satın Alma Tutarı (TL, KDV Dahil)	Hibe Tutarı (%50-70) (TL, KDV Dahil)
	Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No					
1							
2							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
İl Proje Yürütme Birimi ... / ... /20....			Şube Müdürü ... / ... /20....		İl Müdür Yrd. ... / ... /20....		İl Müdürü ... / ... /20....

pe-1

EK 7: HİBE DESTEĞİ ALMAYA HAK KAZANAN BAŞVURU SAHİBİ YEDEK LİSTESİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER..... İl Müdürlüğü Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesi 21.Etap
(EK-7) – [TABLO - 2a]

Sıra No	Başvuru Sahibinin		Proje No	Yatırım Konusu/ Konuları	Aldığı Puan	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı (TL, KDV Dahil)	Hibe Tutarı (% 50-70) (TL, KDV Dahil)
	Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No					
1							
2							
3							
4							
5							
6							

İl Proje Yürütme Birimi ... / ... /20....	Şube Müdürü ... / ... /20....	İl Müdür Yrd. ... / ... /20....	İl Müdürü ... / ... /20....

1251

EK 8 : YEDEK LİSTEDEN HİBE DESTEĞİ ALMAYA HAK KAZANAN BAŞVURU SAHİBİ LİSTESİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ

HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

İl Müdürlüğü Yedek Listeden Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Listesi 21.Etap

(EK-8) - [TABLO - 2b]

Sıra No	Başvuru Sahibinin		Proje No	Yatırım Konusu/ Konuları	Aldığı Puan	Hibeye Esas Satın Alım Tutarı (TL, KDV Dahil)	Hibe Tutarı (% 50-70) (TL, KDV Dahil)
	Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No					
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
İl Proje Yürütme Birimi							
... / ... /20....							
Şube Müdürü							
... / ... /20....							
İl Müdür Yrd.							
... / ... /20....							
İl Müdürü							
... / ... /20....							

MS/

EK 9 : HİBE DESTEĞİ BAŞVURUSU REDDEDİLEN BAŞVURU SAHİBİ LİSTESİ

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ

HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

..... İl Müdürlüğü Hibe Desteği Başvurusu Reddedilen Başvuru Sahibi Listesi 21.Etap (EK-9) – [TABLO - 2c]

Sıra No	Başvuru Sahibinin		Başvuru No	Yatırım Konusu/ Konuları	Kısa Ret Gereçesi	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı (TL, KDV Dahil)	Hibe Tutarı (%50-70) (TL, KDV Dahil)
	Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No					
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

İl Proje Yürütme Birimi	İl Müdür Yrd.	İl Müdürü
... / ... /20....	... / ... /20....	... / ... /20....
Şube Müdürü	İl Müdür Yrd.	İl Müdürü
... / ... /20....	... / ... /20....	... / ... /20....

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TASARRUFLU TARIMSAL
SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ**

**HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER 21.Etap
(EK-10)**

HİBE SÖZLEŞMESİ

Yatırımcı Adı ve Soyadı / Unvanı				
T.C. Kimlik No / Vergi No				
Yatırım Konusu/ Konuları				
Proje No (Sistemden Otomatik Olarak Alınan)				
Toplam Satın Alma Tutarı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Aynı Katkı Tutarı	Referans Fiyat Farkı Tutarı	Hibe Tutarı
(A = B + C + D)	(B)	(C)	(D)	(E = B x Hibe oranı)
.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV Dahil)	.....TL (KDV dahil)	.....TL (KDV dahil)

psi

HİBE SÖZLEŞMESİ

Bir tarafta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (Bakanlık) ..... İl
Müdürlüğü ile diğer tarafta,
..... adresinde mukim,
.....[İli] /.....[ilçesi] .....Vergi Dairesinde,
.....Vergi numarası [Tüzel Kişiler için]/ ..... T.C. kimlik
numarası [Gerçek kişiler için] ile kayıtlı Faydalanıcı .....
[Gerçek veya Tüzel Kişilik], aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır;

GENEL VE İDARİ HÜKÜMLER

MADDE 1 – AMAÇ

- 1.1 Bu Hibe Sözleşmenin amacı, Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflı Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'e (Tebliğ No: 2026/10) uygun olarak, Bakanlık tarafından, ... [başvurusu yapılan yatırım konusu/konuları yazılacaktır] alımına yönelik maliyetin bir kısmı için Faydalanıcıya hibe desteği sağlanmasıdır.
- 1.2 Bu Hibe Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak, hibe yapılacağını Bakanlık adına ..... İl Müdürlüğü kabul eder.
- 1.3 Faydalanıcı hibeyi kabul ettiğini ve başvuru dosyasında yer alan projeye uygun olarak satın almayı kendi sorumluluğu altında gerçekleştirmeyi kabul ve taahhüt eder.

MADDE 2 – SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜK TARİHİ VE SÜRESİ

- 2.1 Bu Hibe Sözleşmesi taraflarca imzalanır ve imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.
- 2.2 Satın alma süresinin başlangıç tarihi, Hibe Sözleşmesinin imzalandığı tarih olan ...../...../20..... 'dir. Satın almanın ve Tebliğde belirtilen yatırım konuları için alımı yapılan malzemelerin tarlada montajının tamamlanma tarihi, bu tarihten itibaren ..... gündür (.... / .... / 20.....) [bitiş tarihini yazınız]. Bu süre limiti kesinlikle aşılamaz.
- 2.2.1 Bu tarihten sonra yapılan Satın almaları için gerçekleşecek giderler hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

MADDE 3 – PROJE'NİN FİNANSMANI

- 3.1 Projenin;
  - a) Toplam satın alma tutarı, ... (KDV dahil) TL'dir.
  - b) Hibeye esas satın alma tutarı, ... (KDV dahil) TL'dir.

mes

- c) Ayni katkı tutarı, ... (KDV dahil) TL'dir.
d) Referans fiyat farkı tutarı, ... (KDV dahil) TL'dir.
- 3.2 Bakanlık hibeye esas Satın alma tutarına, yüzde elli (%50) ile yüzde yetmiş (%70) oranında ve en fazla ..... TL hibe yoluyla finansman sağlamayı taahhüt eder. Kalan yüzde oranındaki kısım, ayni katkı, referans fiyat farkı, diğer vergi ve masraflar faydalanıcı tarafından karşılanır.
- 3.3 Referans fiyatlar içinde kalmak şartıyla, hibeye esas satın alma tutarı 10.000.000-TL,'yi geçemez.

MADDE 4 – GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

- 4.1 Faydalanıcı, satın almayı kendi sorumluluğu altında, başvuru dosyasında yer alan projeye uygun olarak ve başvurusunda belirtilen amaçlar doğrultusunda uygulayacaktır.
- 4.2 Faydalanıcı, satın almayı, ilgili alanda uygulanan standartlara uygun, gerekli özen, verimlilik, şeffaflık ve gayretle bu hibe sözleşmesi hükümlerine göre yapacaktır.
- 4.3 Bu amaçla, Faydalanıcı, Satın alma için, gereken tüm mali kaynakları, insan kaynaklarını ve diğer maddi kaynaklarını seferber etmeyi kabul ve taahhüt eder.
- 4.4 Faydalanıcı, tasarruflu tarımsal sulama sisteminin unsurlarında model ve marka seçiminde, başvuruda verdiği teknik şartnameye uygun olması şartıyla, tamamen özgür hareket eder. Satın alma uygulanmasında, ödeme talebi ile birlikte verilmesi gerekli olan faydalanıcının tedarikçiden temin edeceği belgelere sahip olması şartıyla, tedarikçi seçimine de faydalanıcı karar verir.
- 4.5 Faydalanıcının tedarikçi ile arasında herhangi bir anlaşma, sözleşme veya uygulama sözleşmesi ilişkisinde Bakanlık taraf değildir. Faydalanıcı, uygulama konusunda, Bakanlığa karşı tek başına sorumludur. Faydalanıcı, bu Hibe Sözleşmesi hükümleri uyarınca kendisi için geçerli olan koşulların tedarikçiler için de geçerli olacağı hususlarını taahhüt eder. Faydalanıcı, söz konusu taraflarla yapacağı anlaşma, sözleşme veya uygulama sözleşmelerinde, bu taahhüdü yönündeki hükümleri uygun şekilde dahil eder.
- 4.6 Satın almaların amaçlarına uygun olarak yapılması, uygulamaların bu Hibe Sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesi, belgelendirilmesi ve belgelerin muhafazasından faydalanıcı sorumludur.
- 4.7 Faydalanıcılarla gerçekleştirilecek satın almaların amaçlara uygun olarak yapılmasından, uygulamaların Tebliğ, bu uygulama rehberi, bu hibe sözleşmesi ve tedarikçi ile faydalanıcı arasında yapılacak uygulama sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinin izlenmesinden, uygulamaya yönelik olarak düzenlenecek tüm belgelerin doğrulanmasından, onaylanmasından ve birer suretinin muhafazasından İl Müdürlükleri sorumludur.

MADDE 5- BİLGİ , BELGE VE TEKNİK RAPOR SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

res

- 5.1 Faydalanıcı, uygulama ile ilgili gereken her türlü bilgi ve belgeyi İl Müdürlüğüne sağlamakla yükümlüdür. İl Müdürlüğü herhangi bir zamanda faydalanıcıdan ek bilgi ve belge talebinde bulunabilir ve bu bilgi ve belge talep edildiği tarihten itibaren 10 (on) iş günü içerisinde faydalanıcı tarafından temin edilir, aksi durumda hibe sözleşmesi feshedilir.

MADDE 6- MALİ MESULİYET

- 6.1 Bakanlık, yatırımın uygulanması sırasında faydalanıcının personeli veya mülkiyetine gelen herhangi bir zarar dolayısı ile hiç bir şekilde ve hiç bir nedenle sorumlu tutulamaz. Bu gibi zarar ile bağlantılı herhangi bir tazminat veya ödeme artışı talebini Bakanlık kabul etmez.
- 6.2 Faydalanıcı, yatırımın uygulanması sırasında sebep olabileceği her türlü zarar konusunda, üçüncü taraflara karşı tek başına sorumlu olmayı kabul eder. Bakanlık, faydalanıcının kendisi, çalışanları, veya ilgili mevzuata göre bu çalışanların sorumlu olduğu kişiler tarafından yapılan bir usulsüzlük veya üçüncü kişilerin haklarının çiğnenmesi nedeniyle ortaya çıkan tazminat talebi veya davalarda sorumlu değildir.

MADDE 7- ÇIKAR ÇATIŞMASI

- 7.1 Faydalanıcı, çıkar çatışması durumunun ortaya çıkmasını engellemek için tüm gerekli önlemleri almayı taahhüt eder ve çıkar çatışmasını oluşturan bir durumun ortaya çıkması veya ihtimalinin belirmesi halinde, İl Müdürlüğünü durum hakkında derhal bilgilendirir.
- 7.2 Faydalanıcının bu Hibe Sözleşmesine tabi işlevlerini tarafsız ve objektif bir şekilde yerine getirmesi durumu, ailevi ilişkiler veya ekonomik çıkar veya başka herhangi bir birey ile ortak çıkar dahil olmak üzere herhangi bir nedenle şüpheli hale gelirse, çıkar çatışması durumu vardır.

MADDE 8- TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMİNİN MÜLKİYETİ VE KULLANIMI

- 8.1 Tasarruflu tarımsal sulama sistemi alımları ile ortaya çıkan sonuçların, raporların ve ilgili diğer dokümanların mülkiyeti ve isim hakkı ile fikri ve sınai mülkiyet hakları, faydalanıcıya aittir.
- 8.2 Faydalanıcı hibe desteği aldığı tasarruflu tarımsal sulama sistemini kullanmadan önce İl Müdürlüğüne ödeme talebinde bulunarak, başvuruya ait parsellerde montaj kontrollerini yaptırmak zorundadır.
- 8.3 Faydalanıcı, bu Hibe Sözleşmesi kapsamında sağlanmış tasarruflu tarımsal sulama sisteminin mülkiyetini, yerini ve amacını proje bitiminden 5 (beş) sene sonrasına kadar değiştiremez ve haciz edilemez.
- 8.4 Faydalanıcı, madde 8.3'de belirtilen yükümlülüğünü yerine getirmez ise, İl Müdürlüğü, Program kapsamında faydalanıcıya ödemiş olduğu kaynakları, yasal faizi ile birlikte geri alır.

MSI

MADDE 9- FAALİYETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

9.1 İl Müdürlüğünün proje sonrası değerlendirme ve yerinde kontrol yapacağı durumlarda; faydalanıcı, İl Müdürlüğüne ve/veya Bakanlığın bu konuda görevlendirebileceği kişilere, değerlendirmeye yardımcı olacak her türlü doküman ve bilgiyi sağlamak görevini üstlenir ve tüm belge ve bilgilere Madde 19'da belirtilen haberleşme adreslerinde erişim hakkı tanır.

MADDE 10- SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ

- 10.1 Hibe Sözleşmesi veya eklerinde yapılacak herhangi bir değişiklik, bir ek metin şeklinde yazılı olarak yapılır ve tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile gerçekleşir. Başvuru değerlendirme kriterlerini ve puanlamayı etkileyen tasarruflular tarımsal sulama sisteminin alımında değişiklik yapılamaz.
- 10.2 Bir sözleşme değişikliği ek metni, hibe kararının yeniden sorgulanmasını gerektiren, veya hibe talebi ile başvuranlara eşit muamele yapılması hususuna aykırı düşen bir sözleşme değişikliği tesis etme amacına veya etkisine haiz olamaz. Madde 3.3'de en fazla olarak belirtilen hibe miktarı arttırılmaz.
- 10.3 Faydalanıcının bu Hibe Sözleşmesinde değişiklik talep etmesi halinde, satın alma süresi içerisinde faydalanıcı durumunu gösterir dilekçe ve belgelerle il müdürlüğüne başvurur. İl proje yürütme birimi 10 gün içerisinde değişiklik talebini inceler, değişikliğin uygun görülmesi halinde faydalanıcı ile İl Müdürlüğü arasında Hibe Sözleşmesi Ek Metni düzenlenir. İl proje yürütme birimi onayı olmaksızın hibeye esas tasarruflular tarımsal sulama sistemi ile başvuruya ait proje unsurları değiştirilemez. Ancak, başvuruya ait proje unsurlarında teknik bir gerekçe ile değişiklik yapılması gerektiği takdirde satın alma süresi içinde faydalanıcı durumu gösterir belgeler ve dilekçe ile il müdürlüğüne başvurur.

MADDE 11- DEVİR

- 11.1 Bu hibe sözleşmesi Bu Hibe Sözleşmesi veya bu Hibe Sözleşmesiyle sağlanan hibe tutarı, hiç bir şekilde üçüncü taraflara devredilemez.
- 11.2 Gerçek kişilerin başvurularında başvuru sahibinin, bu hibe sözleşmesini imzalandıktan sonra vefat etmesi halinde, yasal mirasçılarının talep etmesi durumunda hibe sözleşmesi tadil edilerek başvuru koşullarını sağlanması ve diğer mirasçılardan muvafakatname alınmak koşulu ile uygulamalara devam edilir.

MADDE 12- PROJENİN UYGULAMA SÜRESİ, SÜRE UZATIMLARI, MÜCBİR SEBEP

10/51

12.1 Projenin yürürlük tarihi ve uygulama süresi 3 üncü maddede belirtilmiştir.

12.2 Mücbir sebep; taraflardan birinin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesini engelleyen, tarafların kontrolü dışında olan, tedarikçilerin veya çalışanların hata veya ihmaline bağlanamayan, bütün çabalara rağmen aşılamayan ve öngörülmesi mümkün olmayan istisnai bir durum veya olaydır. Eğer taraflardan biri yükümlülüklerini mücbir sebep nedeni ile yerine getiremiyorsa sözleşme yükümlülüklerini ihlal etmiş sayılmaz. Mücbir sebeple karşılaşan taraf diğer tarafı, mücbir sebebin ortaya çıkış tarihinden itibaren 15 gün içinde olayın mahiyeti, muhtemel süresi ve sorunun öngörülebilir etkileri hakkında bilgilendirir ve olabilecek zararları önlemek için tüm önlemleri alır. Ekipman veya malzemedeki kusurlar yada bunların kullanıma hazır hale getirmedeki gecikmeler, endüstriyel ilişkilerdeki anlaşmazlıklar veya mali güçlükler mücbir sebep olarak nitelendirilemez.

12.3 Mücbir sebepler; doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve kanuni düzenlemelerdir.

12.4 Mücbir sebep projenin devamını çok güç veya tehlikeli kılıyorsa, faydalanıcı veya il müdürlüğü projenin uygulamasının tamamını veya bir kısmını durdurmak için talepte bulunabilir. Tarafların bu doğrultuda bir talepleri varsa 15 gün içinde karşı tarafı bilgilendirir ve mücbir sebeple ilgili belgeleri sunar. Bu durum karşılıklı yazılı mutabakata varılarak belirli bir süre için yatırım durdurulur.

12.5 Mücbir sebep ortadan kalktığında 15 gün içinde karşılıklı yazılı mutabakata varılarak uygulamayı tekrar başlatabilirler. Mücbir sebeple yatırımın durdurulması halinde durdurulma süresi kadar süre uzatımı verilir. Ancak verilen süre uzatımı neticesinde belirlenen yeni tamamlanma süresinden sonraki gerçekleştirilecek yatırımlar için hibe desteği verilmez.

12.6 Yukarıda belirtilen durum ve mücbir sebepler haricinde hibe sözleşmesine ilişkin süre uzatımı ve askıya alınma söz konusu değildir.,

MADDE 13- SÖZLEŞMENİN FESHİ

13.1 Faydalanıcının aşağıda belirtilen fiil veya durumlarla karşı karşıya olması halinde, il müdürlüğü önceden tebliğ etmeksizin ve herhangi bir şekilde tazminat ödemeksizin bu Hibe Sözleşmesini fesheder;

- 1) Faydalanıcının, Tebliğ, bu uygulama rehberi ve bu Hibe Sözleşmesi çerçevesinde yükümlülüklerden herhangi birini veya başvuru aşaması dahil uygulama sürecinde verdiği taahhütleri yerine getirmemesi,
- 2) Faydalanıcının iflas etmesi veya tasfiye halinde olması; işlerinin mahkemelerce idare ediliyor olması; alacaklılarla herhangi bir düzenlemeye girmiş olması; iş veya faaliyetlerini askıya almış olması; bu meselelerle ilgili bir dava veya takip konusu olması; veya ulusal mevzuat ve düzenlemelerde yeri olan bir prosedür dolayısı ile bunlara benzer bir durumda olması,

MSI

- 3) Faydalanıcının profesyonel faaliyetini ilgilendiren bir suçtan kesin hüküm gücünde bir karar ile mahkumiyet almış olması,
- 4) Faydalanıcının dolandırıcılık veya yolsuzluk yapması, suç örgütüne dahil olması; veya Ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir faaliyeti olması, madde 7 ve madde 8 hükümlerine uymaması,
- 5) Faydalanıcının bu Hibe Sözleşmesi vasıtasıyla sağlanan hibeyi kullanmak için Tebliğ ve bu uygulama rehberinde belirtilen şartlara ilişkin yanlış veya eksik beyanlarda bulunması ya da gerçeği yansıtmayan raporlar sunması,
- 6) Bu Hibe Sözleşmesi ile sağlanan hibeyi kullanmak için sahte veya içeriği itibariyle gerçek dışı belge düzenlenmesi ve kullanılması.

13.2 Faydalanıcı, Madde 9.1 de belirtilen satın almanın tamamlanma tarihi sonuna kadar satın almayı yapmak zorundadır, bu tarihe kadar alım gerçekleştirilmediğinde Bakanlık İl Müdürlüğü, Hibe Sözleşmesini fesheder.

MADDE 14- TABİ OLUNAN YASA VE ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

14.1 Bu Hibe Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına tabidir. Yasal bir anlaşmazlık durumunda ..... [Sözleşmenin yapıldığı, Bakanlık İl Müdürlüğünün bulunduğu İldeki Mahkemeler yazılacaktır] ve İcra Daireleri yetkilidir.

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 15- HİBEYE UYGUN PROJE MALİYETLERİ

15.1 Bir maliyetin, projenin doğrudan maliyeti olarak hibeye uygun maliyet sayılması için, şu hususları sağlaması gerekir;

- 1) Faydalanıcılar tarafından, satın alınacak tüm satın almaları, tedarikçilerle yapılacak uygulama sözleşmesi kapsamında sağlanır ve hibeye esas satın alma bedelleri hibe sözleşmesinde belirtilen tutarı aşamaz.
- 2) Yerinde teslim ve montaj giderleri, satın alma bedeli içinde olacak şekilde satın alma faturası düzenlenmesi durumunda, toplam tutar hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Satın alma giderleri ile yerinde teslim ve montaj giderlerinin faturada ayrı kalemler olarak faturalandırılması durumunda sadece satın alma bedeli hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- 3) Faydalanıcılara, aşağıda yer alan sulama sistemi grupları için belirtilen deneme ve kontrollerin yapılması şartıyla, hibe desteği ödemesi yapılır.
  - a) Tarla içi yağmurlama, mikro yağmurlama, damla sulama sistemi ve yüzey altı damla sulama sistemi kurulması ile güneş enerjili sulama sistemleri kurulması başvuruları kapsamında; güneş paneli, pompa, filtre, kontrol ünitesi, ana ve yan dallara ait borular, bağlantı ekipmanı, vanalar, damlatıcı ve yağmurlama ekipmanı gibi sadece tarla içinde kullanılan malzemelerin başvuruya ait parsellerde eksiksiz montaj kontrollerinin yapılması ve tespit tutanaklarının düzenlenmesi,
  - b) Center pivot, lineer sistem veya tamburlu sistem yağmurlama sulama makinelerinin; yerinde çalıştırılıp, kontrollerinin yapılması, tespit tutanaklarının düzenlenmesi.
- 4) Faydalanıcılar ve ortakları tarafından sürekli çalıştırılan veya düzenli ya da dönüşümlü olarak işe alınmış kişiler ile kamu çalışanları ve kamu kurumları tedarikçi olamaz.

- 5) Başvurularda belirtilecek satın alma tutarları piyasa fiyat araştırmalarına dayandırılmalı ve ayrıntılı olarak belirtilmelidir. Hibe sözleşmesine bağlanan satın alma tutarları ve malzeme miktarları hibe sözleşmesi süresince arttırılmaz.
- 6) Başvuru kapsamında satın alınması planlanan mal ile ilgili teknik bilgiler, şartname şeklinde düzenlenerek başvuru ekinde sunulur.
- 7) Satın alma tutarının hibe desteği kısmı, kamu kaynakları kullanılarak karşılandığı için faydalanıcılar tarafından sağlanması gereken katkı payının finansmanında hiçbir şekilde kamu kaynakları kullanılamaz.
- 8) Madde 3'de tanımlandığı şekilde projenin uygulanması sürecinde, faydalanıcı tarafından ödenen veya ödenecek bir maliyet olarak gerçekleşmiş olması gerekmektedir. *(Yatırımcı bu maliyetle ilgili olarak fiilen ne zaman harcama yaptığı, nihai denetleme bakımından bu maliyetin uygun maliyet statüsünü etkilemez)*
- 9) Faydalanıcının veya ortaklarının hesaplarında ya da muhasebe kayıtlarında harcamanın kayıtlı, saptanabilir, doğrulanabilir olması ve orijinal belgelerle kanıtlanmalıdır.
- 10) Yukarıdaki hükümlere tabi olarak, hibeye esas tasarruflu tarımsal sulama sistemi, satın alma giderleri kapsamında yer alması gerekmektedir.
- 11) Sulama sistemlerinde kullanılacak filtreler suyun kaynağına uygun olacak şekilde seçilmelidir. Baraj, gölet , dere gibi yüzey sularında kullanılan filtreler gravel filtrelerdir. Yeraltı sularında kullanılan filtreler ise disk filtre, yarı otomatik veya otomatik filtre vb. filtreler kullanılır.

15.2 Faydalanıcılar ve ortakları tarafından sürekli çalıştırılan veya düzenli ya da dönüşümlü olarak işe alınmış kişiler ile kamu çalışanları ve kamu kurumlarının tedarikçi olmaları durumunda hibe desteği sağlanmaz.

15.3 Aşağıda belirtilen maliyetler hibeye uygun proje maliyeti sayılmaz;

- a) Her türlü borç ödemeleri,
- b) Faizler,
- c) Başka bir kamu kaynağından finanse edilen harcama ve giderler,
- ç) Kur farkı giderleri,
- d) Makine ve ekipman kira bedelleri,
- e) Nakliye giderleri,
- f) Bankacılık giderleri,
- g) Denetim giderleri,
- ğ) iade alınan veya alınacak tüm vergiler,
- h) İkinci el/kullanılmış mal alım giderleri,
- ı) Eğitim giderleri,
- i) Üretim tarihi başvuru yapılan yıl dahil olmak üzere son 2 (iki) yıldan önce olan tasarruflu tarımsal sulama sisteminin alım giderleri,
- j) Faturası olmayan ve başvuru tarihinden önce veya bu hibe sözleşmede belirtilen satın almanın tamamlanma tarihinden sonra faturalanmış giderler,
- k) Bu uygulama rehberinde belirtilen ve faydalanıcıların tedarikçilerden temin edeceği teknik belgeler içinde yer alan belgelerden eksikliği bulunan satın alma giderleri,
- l) Tarlaya montajı yapılmayan ve eksik teslim edilen tasarruflu tarımsal sulama sistemi giderleri.

15.4 Faydalanıcı, proje uygulamasında yapacağı her türlü satın almayı başvuruda belirlediği ve ekinde verdiği teknik şartnameye uygun olarak yapar.

resl

- 15.5 Referans fiyat listeleri, faydalanıcının alacağı tasarruflu tarımsal sulama sisteminin bu Hibe Sözleşmesi değerini göstermekte olup, hibeye esas satın alma tutarını ifade eder. Referans fiyat listesinde olmayan veya metraj gerektiren tasarruflu tarımsal sulama sisteminin hibe sözleşme değerini belirlemekte il proje yürütme birimi yetkilidir.
- 15.6 Referans fiyat listesinde bulunmayan ve metraj gerektiren tasarruflu tarımsal sulama sistemi için, fiyat tespitlerini il proje yürütme birimi bir rapora bağlayarak hazırlar. Fatura bedelinin referans fiyattan fazla olması durumunda, sadece referans fiyatın %50-%70'i üzerinden hibe desteği ödenir. Ancak, tasarruflu tarımsal sulama sisteminin hibeye esas yatırım tutarı referans fiyatın altında olur ise malın satın almada gerçekleşen fiyatı üzerinden kesilen fatura bedelinin %50-%70 i hibe desteği ödenir.
- 15.7 Faydalanıcı, tasarruflu tarımsal sulama sistemini teslim aldığı anda yüklenici firma ile-satın alma teslim tutanağı düzenler ve faturasını kestirir. Başvuru yaptığı tasarruflu tarımsal sulama sisteminin tarlaya montajı, yapıldıktan sonra tespit tutanağının hazırlanması için gerekli başvuruyu yapar.

MADDE 16- ÖDEMELER

- 16.1 Ödemeler bütçe serbestliği çerçevesinde yapılır.
- 16.2 Hibe ödemesi; faydalanıcı gerçek kişi ise T.C. kimlik numarasına, tüzel kişi ise vergi numarasına göre faydalanıcı adına T.C. Ziraat Bankasındaki hesaba gönderilir.
- 16.3 Hibe ödemeleri, Türk Lirası olarak yapılır.
- 16.4 Ödemeyle birlikte, faydalanıcılar tarafından; vergi dairelerinden alınacak veya il müdürlüğü tarafından internet ortamından çıkartılacak vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair belge ile tüzel kişiliği haiz faydalanıcılar tarafından bunlara ilaveten Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu olmadığına dair belgenin ibraz edilmesi gereklidir.
- 16.5 Maliye Bakanlığı tarafından taksitlendirilmesi gerçekleşenler hariç olmak üzere vadesi geçmiş vergi borcu olan faydalanıcılara hibe ödemesi yapılmaz.

MADDE 17- BAKANLIK FİNANSMANININ NİHAİ MİKTARI

- 17.1 Referans fiyat listeleri yardımıyla başvuru sahibinin başvuruda belirlediği hibeye esas satın alma tutarının, referans fiyat farkı tutarı ve sözleşmede yer alacak hibeye esas satın alma tutarı miktarı belirlenir. Bu sözleşmede yer alan hibeye esas satın alım tutarı üst limitleri ifade eder. Bu tutar, Tebliğ'de belirtilen azami hibe miktarını aşamaz. Hibenin nihai tutarı fiili gerçekleştirmeler sonucunda ortaya çıkar.

MADDE 18- ÖDEMENİN GERİ ALINMASI

- 18.1 Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanuni faizi ile birlikte, anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.
- 18.2 Tebliğle belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen faydalanıcılar il

müdürlüklerinin internet sitelerinde ilan edilerek, **5 (beş)** yıl süreyle 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 23 üncü maddesi gereğince hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

18.3 Hibe sözleşmesi imzalayıp satın almadan vazgeçen veya hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak hareket etmediği için hibe sözleşmesi fesih edilen faydalanıcılar, 3 (üç) yıl süreyle tasarruflı tarımsal sulama sistemlerinin desteklenmesi kapsamında hibe desteğinden yararlanamaz.

18.4 Hibe sözleşmesinde yer almayan hususlar için Tebliğ ve bu uygulama rehberi hükümleri geçerlidir.

MADDE 19- HABERLEŞME ADRESLERİ

19.1 Bu Hibe Sözleşmesine ilişkin olarak yapılacak haberleşmeler yazılı olarak ve başvuru adı ve numarası belirtilmek suretiyle taahhütlü olarak aşağıdaki adrese gönderilecek ve yazılı olarak adres değiştirildiği bildirilmediği takdirde aşağıdaki adrese yapılan gönderiler taraflara bildirilmiş sayılacaktır:

Bakanlık Adresi (İl Müdürlüğü):

Faydalanıcının Adresi:

MADDE 20- EKLER

20.1 Aşağıdaki belgeler İş bu Sözleşme'nin eki ve ayrılmaz bir parçasıdır:

- Hibe Başvuru Formu ve ekleri
- Teslim Alma Belgesi ve ekleri
- Ödeme Talep Formu ve ekleri

İşbu Hibe Sözleşmesi ...../...../20.... [tarih yazılacak] tarihinde iki adet olarak düzenlenmiş ve taraflarca imzalanmıştır.

Faydalanıcı

Tarım ve Orman Bakanlığı adına

[İmza yetkilisinin adı, soyadı, unvanı]

..... İl Müdürlüğü
[İmza yetkilisinin adı, soyadı unvanı]

[Kaşe ve İmza]

[Mühür ve İmza]

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

..... İl Müdürlüğü Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Asıl Listesinden

Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalancı Listesi 21. Etap (EK-11) – [TABLO - 3]

Sıra No	Adı ve Soyadı / Unvanı	Proje No	Yatırım Konusu/Konuları	Sözleşme Tarihi	Sulama Alanı (da)	HİBE SÖZLEŞMESİ TUTARLARI (TL, KDV Dahil)				
						Toplam Satın Alma Tutarı	Referans Fiyat Farkı Tutarı	Aynı Katkı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Hibe Tutarı (%50-70)
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
TOPLAM										

İl Proje Yürütme Birimi ... / ... /20....	Şube Müdürlüğü ... / ... /20....	İl Müdür Yrd. ... / ... /20....	İl Müdürü ... / ... /20....

151

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

..... İl Müdürlüğü Hibe Desteği Almaya Hak Kazanan Başvuru Sahibi Yedek Listesinden

Hibe Sözleşmesi İmzalayan Faydalancı Listesi 21.Etap

(EK-12) – [TABLO - 3a]

Sıra No	Adı ve Soyadı / Unvanı	Proje No	Yatırım Konusu/Konuları	Sözleşme Tarihi	Sulama Alanı (da)	HİBE SÖZLEŞMESİ TUTARLARI (TL, KDV Dahil)				
						Toplam Satın Alma Tutarı	Referans Fiyat Farkı Tutarı	Aynı Katkı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Hibe Tutarı (%50-70)
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
TOPLAM										
İl Proje Yürütme Birimi						Şube Müdürü	İl Müdür Yrd.	İl Müdürü		
... / ... /20....						... / ... /20....	... / ... /20....	... / ... /20....		

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

, KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

.....İl Müdürlüğü Hibe Ödemesine Esas Faydalancı Listesi 21. Etap

(EK-13) – [TABLO - 4]

Sıra No	İlçesi	Köyü	Yatırımcının				Proje No	HİBE ÖDEMESİNE ESAS TUTARLAR (TL, KDV Dahil)						
			Adı ve Soyadı / Unvanı	TC Kimlik No / Vergi No	Baba Adı (Gerçek Kişi İçin)	Doğum Tarihi (Gerçek Kişi İçin)		Toplam Satın Alma Tutarı	Referans Fiyat Farkı Tutarı	Aynı Katkı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Hibe Tutarı (% 50-70)		
1														
2														
3														
4														
5														
TOPLAM														

2026/10 Nolu Tebliğ gereğince; yukarıdaki listede, kimlik bilgileri yazılı kişilere, belirtilen miktarlarda hibe ödemesi yapılması uygundur.

DÜZENLEYEN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

İl Proje Yürütme Birimi

Şube Müdürü

İl Müdür Yrd.

İl Müdürü

... / ... /20...

... / ... /20...

... / ... /20...

... / ... /20...

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER
..... İl Müdürlüğü Hibe Ödemesine Esas İlçe Detayında İcmal Tablosu 21. Etap (EK-14) – [TABLO - 5]

Sıra No	İlçesi	Hibe Ödemesi Yapılacak Proje Sayısı	HİBE ÖDEMESİNE ESAS TUTARLAR (TL, KDV Dahil)				
			Toplam Satın Alma Tutarı	Referans Fiyat Farkı Tutarı	Aynı Katkı	Hibeye Esas Satın Alma Tutarı	Hibe Tutarı (% 50-70)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
TOPLAM							

2026/10 Nolu Tebliğ gereğince; yukarıdaki listede icmal bilgileri yazılı İlçelerde, belirtilen miktarlarda hibe ödemesi yapılması uygundur.

DÜZENLEYEN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

İl Proje Yürütme Birimi	Şube Müdürü	İl Müdür Yrd.	İl Müdürü
... / ... /20....	... / ... /20....	... / ... /20....	... / ... /20....

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER
.....İl Müdürlüğü Satın Alma Teslim Tutanağı 21. Etap
(EK-15)

Faydalancının	Tedarikçinin
Adı ve Soyadı / Unvanı	Adı ve Soyadı / Unvanı
Proje Numarası	Adresi
Ada ve Parsel Numarası	Fatura Tarihi
Sözleşme Tarihi	Uygulama Sözleşmesi Tarihi

Yukarıda Adı ve Soyadı / Unvanı verilen faydalancı ve tedarikçi arasında imzalanan uygulama sözleşmesi kapsamında, tasarruflu tarımsal sulama sistemi alımı gerçekleştirilmiş, uygulama sözleşmesinde belirtilen tasarruflu tarımsal Sulama Sistemi tedarikçi tarafından faydalancıya teslim edilmiştir. Teslim edilen tasarruflu tarımsal sulama sisteminde; Tebliğ, bu uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümleri çerçevesinde kabul edilmiş ve kusur bulunmayıp, çalışabilir durumdadır. İş bu tutanak ... / ... / 20... tarihinde iki nüsha olarak kayıt altına alınmış ve kesilen faturaya ilişkin tarih yukarıdaki tabloda belirtilmiştir.

Teslim Edilen Malın	
Tebliğ'e Esas Yatırım Konusu	
Teslim Tutanağına Esas Malzeme Metrajı	Eki Faturada yer almaktadır.

FAYDALANCI
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza

TEDARİKÇİ
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

21.Etap ÖDEME TALEP FORMU (EK-16)

..... İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne

Kırsal Kalkınma Destepleri Kapsamında Tasarruflı Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2026/10) hükümleri ile Hibe Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak faaliyetlerin gerçekleştirildiğini; satın alınan tasarruflı tarımsal sulama sistemi unsurlarının uygulama sözleşmesi ve teknik şartnameye uygun olarak teslim alındığını;

Uygulamaların; Tebliğ, bu uygulama rehberi, uygulama sözleşmesi ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yapıldığını beyan eder, satın alınan tasarruflı tarımsal sulama sisteminin yerinde tespitinin yapılarak tespit tutanağının hazırlanması ve ödeme talebimin işleme konulması hususunda gereğini arz ederim. ....!/....!/20....

Proje/başvuru numarası :

FAYDALANICI

Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza

EKLER:

1. İmzalı, kaşeli, kapalı fatura, (bir asıl, bir suret)
2. Faydalanıcı ile Tedarikçi Arasında Düzenlenen Tasarruflı Tarımsal Sulama Sistemi Satın Alma Tutanağı (EK-15), (bir asıl, bir suret)
3. Faydalanıcı Taahhütnamesi, (Tasarruflı Tarımsal Sulama Sisteminin mülkiyet ve amacının ... (..) yılı içinde değiştirmeyeceğine ilişkin)
4. Faydalanıcının T.C. Kimlik numarasını içeren imzalı belge (Gerçek kişiler için)
5. Faydalanıcının Vergi numarasını içeren kaşeli ve imzalı belge, (Tüzel kişiler için)
6. Faydalanıcının vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair belge,
7. Faydalanıcının vadesi geçmiş Sosyal Güvenlik Kurumunu prim borcu olmadığına dair kaşeli ve imzalı belge,
8. Faydalanıcının tedarikçiden temin edeceği teknik belgeler,
9. Uygulama Sözleşmesi (Faydalanıcı ile Tedarikçi arasında imzalanan)

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER
..... İl Müdürlüğü, Alınmı Yapılan Tasarruflu Tarımsal Sulama Sisteminin Montajı ve/veya Kontrolüne ait TESPİT TUTANAĞI
21.Etap (EK-17)

Başvuru Sahibi Faydalanıcı		Tedarikçinin	
Adı ve Soyadı / Unvanı		Adı ve Soyadı / Unvanı	
Proje Numarası		Adresi	
Ada ve Parsel Numarası		Fatura Tarihi / Şase ve Seri No	
Sözleşme Tarihi		Uygulama Sözleşmesi Tarihi	

Tasarruflu tarımsal sulama sisteminin kurulduğu parsel/parSELLERE gidilerek gerekli incelemeler yapılmıştır.

Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümleri çerçevesinde kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızanın bulunmadığı, sulama sistemine ait unsurların montajının yapıldığı ve çalışır vaziyette olduğu tespit edilmiştir. Bu tutanak ekinde yer alan ve taraflarca imzalanmış yerinde tespit tutanağı malzeme listesi ile geçerli sayılır.

İş bu tutanak ... / ... / 20.... tarihinde İl Proje Yürütme birimi ve İlçe Müdürlüklerinde Yetkilendirilmiş Teknik Personel ve faydalanıcı tarafından imzalanarak iki nüsha olarak kayıt altına alınmıştır.

Eki : Kabulü yapılan malzeme listesi (17-1)

FAYDALANICI		İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ ÜYELERİ		
Adı ve Soyadı / Unvanı		Adı ve Soyadı / Unvanı		Adı ve Soyadı / Unvanı
İmza		İmza		İmza

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER

..... İl Müdürlüğü, Alımı Yapılan Tasarruflı Tarımsal Sulama Sistemleri

YERİNDE TESPİT TUTANAĞI MALZEME LİSTESİ 21. ETAP

(EK 17-1)

Proje Sahibi : .....

İli : .....

Başvuru No : .....

S.N.	Proje konusu	Parsel No	Alan (da)	Malzeme cinsi	Birimi (m/adet)	Miktarı

FAYDALANICI

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ ÜYELERİ

Adı ve Soyadı / Unvanı	Adı ve Soyadı / Unvanı	Adı ve Soyadı / Unvanı	Adı ve Soyadı / Unvanı
İmza	İmza	İmza	İmza

İş bu tutanak ... / ... / 20... tarihinde İl Proje Yürütme birimi ve İlçe Müdürlüklerinde Yetkilendirilmiş Teknik Personel ve faydalancı tarafından imzalanarak iki nüsha olarak kayıt altına alınmıştır.

1451

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA PROJESİ DİSPOZİSYONU

(EK-18)

Proje Sahibi ..... :
İli ..... :
İlçesi ..... :
Mahalle (Köy) ..... :
Mevki ..... :
Ada / Parsel No ..... :
Alan (da) ..... :

1- GENEL BİLGİLER

- a. Konum
- b. Mülkiyet, parsel, Hissedarlık
- c. İklim parametreleri
- d. Toprak özellikleri
- e. Su kaynağı özellikleri

2- PROJE

- a) Bitki deseni
- b) Bitki Su Tüketimi Hesabı
- c) Kullanılabilir Su Tutma Kapasitesi Tayini
- ç) İnfiltrasyon Hızı Tayini
- d) Toplam Sulama Suyu İhtiyacı Hesabı
- e) Uygun Başlık veya Damlatıcı seçimi
- f) Şebeke Yerleşim Planı
- g) Sulama Aralığı Hesabı
- ğ) Her Seferde Verilecek Su Hesabı
- h) Hidrolik Hesaplar
- ı) Pompa Hesapları
- i) Boru Çapları Tespiti
- j) Metraj ve Keşif

3- EKLER

- a) Toprak Fiziksel Analiz Raporu
- b) Su Analiz Raporu
- c) Harita, kroki, çizim (koordinatlı)

4-KAYNAK

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün
<https://tagemsuet.tarimorman.gov.tr> adresi

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Tebliğ No: 2026/10) AİT REHBER 21.Etap (EK-19) ÇALIŞMA TAKVİMİ

	OCAK	ŞUBAT	MART	NISAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL-ARALIK
BAŞVURU									
30 Gün									
Değerlendirme									
30 Gün									
İl Md.Onay									
5 Gün									
Asıl Liste Hibe Sözleşmesi									
10 Gün									
Yedek Liste İlan									
5 Gün									
Yedek Liste Hibe Sözleşmesi									
10 Gün									
Uygulama Tüm Yatırım Konuları									
75 gün									
İl Müdürlüğü.Tespiti Tüm Yatırım Konuları									
30 Gün									
Ödeme									

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

**TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

(Tebliğ No: 2026/10) **AİT REHBER 21.Etap**

(EK:20)

**HİSSELİ ARAZİLER İÇİN YAPILAN BAŞVURULARDA
HİSSEDARLARIN MUVAFAKATI VE HAKLARINA DAİR
TAAHHÜTNAME**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Tebliğine göre ..... İli, ... İlçesi, ...Mahallesinde/Köyünde bulunan, ... ada, ... parsel nolu paylı (hisseli) tarım arazisi için payım (hissem) oranındaki alanla sınırlı olmak kaydıyla tasarruflu tarımsal sulama sistemi almak için başvuru yapacağım. Diğer paydaş/paydaşları (hissedar/hissedarları) önümüzdeki yıllar için aynı Tebliğ kapsamında parsel içerisinde koordinatları belirlenmiş aynı yer için başvuru yapamayacakları muvafakatlarını aldım.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesine ilişkin programın devam ettiği yıllar içerisinde diğer paydaş/paydaşlar tarafından aynı Tebliğ kapsamında aynı yer için başvuru yapılması veya alacağım hibe ödemesinden bir talepte bulunulması halinde, alacağım hibe tutarını ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim .../... /20....

Adı, Soyadı :

TC Kimlik No / Vergi No :

İmza :

M 51

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

**TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

(Tebliğ No: 2026/10) **AİT REHBER 21.Etap**

(EK:21)

**BAŞVURU SAHİBİ TÜZEL KİŞİLERİN KAMUDAN BAĞIMSIZ OLDUKLARINA
DAİR TAAHHÜTNAME**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Tebliğine göre ..... İli, ... İlçesi, ...Mahallesinde/Köyünde bulunan, ... ada, ... parsel nolu tarım arazisi için tasarruflu tarımsal sulama sistemi almak için başvuru yapacağım.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesine ilişkin başvuru yaptığım yıl içerisinde kamudan bağımsız olmadığımı dair tespit edilmiş bulunulması durumunda, alacağım hibe tutarını ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim .../... /20....

Adı, Soyadı : .....

Vergi No : .....

İmza : .....

me si

EK 22 : BAŞVURU SAHİBİNİN KAMU GÖREVLİLERİ İLE KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE KAMU KAYNAKLARINDAN FİNANSMAN SAĞLAYAN VEYA BAĞLANTISI OLAN GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİLERDEN OLMADIĞINA DAİR TAAHHÜTNAME

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

**TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

(Tebliğ No: 2026/10) **AİT REHBER 21.Etap**

(EK:22)

**BAŞVURU SAHİBİNİN KAMU GÖREVLİLERİ İLE KAMU KURUM VE
KURULUŞLARI İLE KAMU KAYNAKLARINDAN FİNANSMAN SAĞLAYAN
VEYA BAĞLANTISI OLAN GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİLERDEN OLMADIĞINA
DAİR TAAHHÜTNAME**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Tebliğine göre ..... İli, ... İlçesi, ...Mahallesinde/Köyünde bulunan, ... ada, ... parsel nolu tarım arazisi için tasarruflu tarımsal sulama sistemi almak için başvuru yapacağım.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesine ilişkin başvuru yaptığım yıl içerisinde kamu görevlisi olmadığım veya kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kaynaklarından finansman sağlayan veya bağlantısı olan gerçek veya tüzel kişilerden olmadığım, bu durumun tespit edilmesi durumunda, alacağım hibe tutarını ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim .../... /20....

Adı, Soyadı / Tüzel Kişilik Adı : .....

TC Kimlik No / Vergi No : .....

İmza :

resl

EK 23: BAŞVURU SAHİBİNİN İFLAS ETMİŞ, KISITLI VEYA MALVARLIĞININ MAHKEMECE İDARE EDİLİYOR OLMASI, İŞ VEYA FAALİYETLERİNİ ASKIYA ALINMIŞ OLMASI, MALVARLIĞIYLA ALAKALI TEDBİR KARARI VEYA BU DOĞRULTUDA AÇILMIŞ BİR DAVA BULUNMADIĞINA DAİR TAAHHÜTNAME

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

**TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

(Tebliğ No: 2026/10) **AİT REHBER 21.Etap**

(EK:23)

BAŞVURU SAHİBİNİN İFLAS ETMİŞ, KISITLI VEYA MALVARLIĞININ MAHKEMECE İDARE EDİLİYOR OLMASI, İŞ VEYA FAALİYETLERİNİ ASKIYA ALINMIŞ OLMASI, MALVARLIĞIYLA ALAKALI TEDBİR KARARI VEYA BU DOĞRULTUDA AÇILMIŞ BİR DAVA BULUNMADIĞINA DAİR TAAHHÜTNAME

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Tebliğine göre ..... İli, ... İlçesi, ...Mahallesinde/Köyünde bulunan, ... ada, ... parsel nolu tarım arazisi için bireysel sulama sistemi almak için başvuru yapacağım.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesine ilişkin başvuru sürecinde iflas veya tasfiye halinde olmadığı, kısıtlı veya malvarlığımın mahkemece idare edilmediği, iş veya faaliyetlerim askıya alınmadığı, malvarlığımın alakalı tedbir kararı veya bu doğrultuda açılmış bir dava bulunmadığını, bu durumun tespit edilmesi durumunda, alacağım hibe tutarını ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim .../... /20....

Adı, Soyadı / Tüzel Kişilik Adı : .....

TC Kimlik No / Vergi No : .....

İmza :

resl

EK 24 : BAŞVURU SAHİBİNİN TOPLULAŞTIRMA ALANI İÇERİSİNDE YER ALAN PARSELİ İÇİN TESCİL SONRASI YER DEĞİŞİKLİĞİ NEDENİ İLE HAK İDDİA ETMEYECEĞİNE DAİR TAAHHÜTNAME

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ

(Tebliğ No: 2026/10) 21.Etap

(EK:24)

**BAŞVURU SAHİBİNİN TOPLULAŞTIRMA ALANI İÇERİSİNDE YER ALAN
PARSELİ İÇİN TESCİL SONRASI YER DEĞİŞİKLİĞİ NEDENİ İLE HAK İDDAA
ETMEYECEĞİNE DAİR TAAHHÜTNAME**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Tebliğine göre ..... İli, ... İlçesi, ...Mahallesinde/Köyünde bulunan, ... ada, ... parsel nolu tarım arazisi için tasarruflu tarımsal sulama sistemi almak için başvuru yapacağım.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tasarruflu Tarımsal Sulama Sistemlerinin Desteklenmesine ilişkin başvuru yaptığım Toplulaştırma alanı içerisinde kalan yukardaki taşınmazımızın sonradan sabit tesis olarak kabul edilmeyeceğini, Toplulaştırma sonrası tescil işlemleri nedeni ile yer değiştirmesi veya sınırlarının değişmesi durumunda, eski parselde kalan hibe desteği kapsamında alınmış olan, sulama sistemleri ve tüm ekipmanların, **İl proje yürütme biriminin gözetim ve denetimi altında yeni parselime, tüm masraflar tarafıma ait olmak üzere taşıyıp, İl proje yürütme biriminin yapacağı yerinde tespit ve kontrollerde, tüm sistemleri çalışır şekilde hazır edeceğimi, aksi halde alacağım hibe tutarını ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim .../... /20....**

Adı, Soyadı / Tüzel Kişilik Adı : .....

TC Kimlik No / Vergi No : .....

İmza : .....

msl

T.C.

Tarım ve Orman Bakanlığı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA

TASARRUFLU TARIMSAL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ

(Tebliğ No: 2026/10) 21.Etap

(EK:25)

BAŞVURU SAHİBİNİN ÇKS KAYDI İÇİN VERDİĞİ ARAZİLERE AİT

TAAHHÜTNAME

Sıra No	Arazinin Bulunduğu İl:					ilçe:	
	Köy/ Mahalle	Ada	Parsel	Parsel Alan (m2)	Hisse Alan (m2)	Tarım Arazisi Sahibi Hissedarın	
						Adı Soyadı/Unvanı	TC Kimlik No/Vergi Kimlik No

Bilgileri yukarıda yazılı tarım arazilerinin üzerinde .../.../20. ., tarihinden .../.../20... tarihine kadar yaptığım tarımsal faaliyetin adıma kaydedilmesini beyan ve kabul ederim, Üretim yılı /Tasarıflı tarımsal sulama sistemleri desteklemeleri kapsamında izleme süresi boyunca; hissedar/hissedarlarca veya mirasçı/mirasçılarca itiraz edilmesi durumunda yapılan incelemeler neticesinde haksız yere herhangi bir destekleme ödemesi aldığım veya herhangi bir haksız ödemeye sebep olduğum belirlendiğinde itiraz edilen hisselerle tekabül eden alanlar için almış olduğum veya sebep olduğum destekleme ödemelerini, ödeme tarihinden itibaren işleyecek 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, geri ödemeyi kabul ve taahhüt ederim. .../.../20.. .

Taahhüt Eden Çiftçinin

T.C. Kimlik No/ Vergi Kimlik No												
Adı Soyadı/ Tüzel Kişilik Ünvanı												
İmzası												

me si

İş bu taahhütname heyetimiz huzurunda tanzim edilerek imzalanmış olup yukarıdaki bilgilerin doğruluğu tasdik olunur. .... / ... / 20

	..... Köy Mahalle Muhtarı	Aza
Adı Soyadı		
İmza/Mühür		

Bu belge;

- Birden fazla tarım arazisi için tanzim edilebilir.
- Kira sözleşmesi ve muvafakatname düzenlenemediği durumlarda en fazla 3 yıl için tanzim edilecektir. İzleme süresi boyunca yenilenecektir. Hisse oranı belli olmayan araziler için düzenlendiğinde ise bütün hissedarlar belirtilecektir.
- Mülkiyeti kamuya ait araziler için düzenlenemez.”

Resi